

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W BIAŁYCH BŁOTACH ZA OKRES I - XII 2014 r.

I. Wprowadzenie. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2014 r. realizował zadania zlecone gminie oraz zadania własne zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2015 r., poz. 163 j.t.) oraz zadania wynikające z innych ustaw, zgodnie ze statutem ośrodka oraz zgodnie z uchwałami Rady Gminy. Świadczenia z pomocy społecznej, na zasadach określonych w ustawie, udzielane są osobom i rodzinom, w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z nadaniem statusu uchodźcy lub udzieleniem ochrony uzupełniającej, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej (art.7). Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługiwało :

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekraczał kwoty 542 zł,
- 2) osobie w rodzinie, której dochód na osobę nie przekracza kwoty 456 zł,
- 1) rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (art.8).
W szczególnych przypadkach osobom i rodzinom nie spełniającym wyżej wymienionego kryterium może być przyznana pomoc w postaci zasiłków celowych specjalnych.

II. Zadania pomocy społecznej

1. Pomoc społeczna polega w szczególności na :

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- 2) pracy socjalnej,
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb (art.15).

2. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 2) sporządzanie oceny zasobów w zakresie pomocy społecznej;
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;

- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- 10) praca socjalna;
- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- 13) dożywianie dzieci;
- 14) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- 15) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- 16) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 18) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
- 19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- 20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

3. Do zadań własnych gminy należy ponadto:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- 4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- 5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

4. Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
- 3) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom zagrożonym handlem ludźmi;

6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

5. W związku z powyższym Ośrodek realizował zadania pomocy społecznej w różnych formach na przykład:

- a) udzielano pomocy osobom bezdomnym, w tym kierowano do noclegowni oraz pokrywano koszty pobytu - 27 osób
- b) prowadzono dożywianie dzieci i młodzieży realizujących obowiązek szkolny oraz dzieci uczęszczających do żłobków i przedszkoli - 179 osób
- c) prowadzono dożywianie osób dorosłych, które własnym staraniem nie mogą przygotować sobie gorącego posiłku, w tym osób bezdomnych - 8 osób
- d) organizowano wypoczynek zimowy oraz letni dla dzieci młodzieży w formie półkolonii - 136 osób
- e) osobom starszym, chorym, niepełnosprawnym przyznana została pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych - 25 osób
- f) kierowano osoby niepełnosprawne do Środowiskowego Domu Samopomocy w Cielu - 29 osób
- g) kierowano i opłacono pobyt niepełnosprawnego dziecka w ośrodku wsparcia funkcjonującym na terenie Bydgoszczy - 1 osoba
- h) opłacano koszty pobytu mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej - 6 osób
- i) rzeczywista liczba rodzin i osób objętych świadczeniami z pomocy społecznej - 297 osób tj. 837 osób w rodzinach
- j) udzielano pomocy w formie poradnictwa specjalistycznego, interwencji kryzysowej i pracy socjalnej - 839 osób.

II SZCZEGÓŁOWE DANE STATYSTYCZNE.

1) Liczba wydanych decyzji - ogółem 2 974 :

- zasiłki stałe - 27 decyzji
- zasiłki okresowe - 229 decyzji
- zasiłki celowe - leki - 129 decyzji
- zasiłki celowe – odzież, obuwie - 77 decyzji
- zasiłki celowe – opłaty mieszkaniowe - 176 decyzji
- zasiłki celowe – wyprawka szkolna - 29 decyzji
- zasiłki celowe – opał - 156 decyzji
- zasiłki celowe – remonty - 17 decyzji
- zasiłki celowe, pozostałe - 342 decyzje
- zasiłki celowe specjalne - 235 decyzji
- schronienie, nocleg - 13 decyzji (w noclegowni przebywało 5 osób bezdomnych)
- zasiłki celowe - zdarzenie losowe - 6 decyzji (pożary budynków, wybuchy pieców c.o., zawalenie piętra budynku jednorodzinne)
- program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (w tym zasiłki celowe, posiłki dla dzieci i osób dorosłych) - 1 292 decyzje
- usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze (w tym w ramach prac społecznie - użytecznych oraz stażu zawodowego) - 125 decyzji
- Domy Pomocy Społecznej (odpłatność) - 8 decyzji / dot. 6 osób /
- przyznawanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych - 19 decyzji

- zobowiązania do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń - 7 decyzji
- zastosowanie ulg w postaci rozłożenia na raty spłaty kwot świadczeń podlegających zwrotowi z tyt. nienależnego pobrania - 0 decyzji
- odstąpienia od żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń - 1 decyzja
- kierowanie do Środowiskowego Domu Samopomocy w Cielu - 65 decyzji
- zasiłki celowe - żywność oraz posiłki - 16 decyzji (poza realizacją programu "Pomoc państwa w zakresie dożywiania").
- kierowanie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do ośrodka wsparcia na terenie Bydgoszczy - 5 decyzji (w tym 2 decyzje kierujące i 3 decyzje w sprawie odpłatności)

2) Liczba środowisk tj. osób i rodzin objętych pomocą społeczną :

- w roku ubiegłym świadczeniami z pomocy społecznej objęto 297 środowisk o łącznej liczbie 837 osób w rodzinach.

3) Fundusze przeznaczone na pomoc finansową i rzeczową zgodnie z ustawą o pomocy społecznej :

a) dotacja celowa :

- zasiłki stałe, okresowe, specjalistyczne usługi opiekuńcze : 251 773 zł
- składki zdrowotne : 9 226 zł
- program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (w tym: zasiłki celowe i posiłki): 206 071 zł

b) środki własne :

- zasiłki celowe i okresowe, schronienie: 138 405 zł
- usługi opiekuńcze ogółem : 23 348 zł
- DPS : 134 529 zł
- Ośrodek Wsparcia - Dom Dziennego Pobytu dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych : 21 265 zł
- program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (w tym: zasiłki celowe i posiłki) 137 381 zł.

IV. Realizacja programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” :

- całkowity koszt realizacji programu 437 865 zł :
- dotacja celowa przyznana przez Wojewodę 258 735 zł
- środki własne 179 130 zł

- 1) Pomoc w ramach programu przyznawana była podopiecznym GOPS w formie zasiłku celowego z przeznaczeniem na zakup żywności. Świadczenia przyznawane były w formie gotówkowej i rzeczowej. Rzemie rzeczową realizowano w porozumieniu ze sklepami spożywczymi z terenu gminy, które wyraziły zgodę na współpracę w ramach realizacji w/w programu na zasadach określonych przez GOPS i podpisały stosowną umowę. Należność za wydaną żywność tut. Ośrodek przekazywał na konta właścicieli sklepów po otrzymaniu faktur za wydaną żywność.
- 2) Realizowano dożywianie dzieci i młodzieży w formie obiadu w szkołach, przedszkolach i żłobku – z wyłączeniem przerw wakacyjnych. Podobnie jak w latach poprzednich, uczniowie uczęszczający do szkół na terenie naszej gminy w miesiącu grudniu 2014 r. otrzymywali dodatkowe wyżywienie w postaci drugiego śniadania.
- 3) Zapewniono osobom dorosłym, w szczególności bezdomnym możliwość spożycia jednodaniowego gorącego posiłku. Tą formą pomocy objęto łącznie 8 osób.

V. Inne zadania realizowane przez GOPS :

- 1) **Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny.** W związku z wprowadzeniem w życie ustawy o świadczeniach rodzinnych w roku 2004 oraz obowiązkiem realizacji od dnia 1 października 2008 r. ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, przy tutejszym Ośrodku funkcjonuje Sekcja Świadczeń Rodzinnych. Kryterium dochodowe uprawniające do zasiłków na podstawie ustawy z dnia

28 listopada 2003 r.o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2013 r., poz.1456 z późn.zm.) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2012 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny oraz wysokości świadczeń rodzinnych (Dz.U. z 2012 r., poz.959) kształtowało się w sposób następujący:

- a) zasiłek rodzinny przysługiwał osobom, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekraczał kwoty 539,00 zł w okresie od 01.01.2014 do 31.10.2014 i 623,00 zł w okresie od 01.11.2014 r. do 31.12.2014 r., natomiast w przypadku, gdy członkiem rodziny było dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny od stycznia do października ubiegłego roku przyznawano, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekraczał kwoty 574,00 zł; natomiast od listopada 2014 r. kwoty 664,00 zł;
- b) wysokość zasiłków rodzinnych wynosiła:
  - 77,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia wynosi 77 zł
  - 106,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia
  - 115,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia. Realizację wyżej wymienionych zadań przedstawiają poniższe dane :
- c) **Budżet ogółem : 4 143 618, w tym :**
  - z dotacji Wojewody - 4 091 014 zł
  - udział własny gminy - 52 604 zł
- d) na wypłatę świadczeń rodzinnych, dodatków, świadczeń i zasiłków pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych oraz zapomogi jednorazowej z tyt. urodzenia dziecka wydatkowano kwotę - 2 895 069 zł / liczba świadczeń: 20 913 /
- e) na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydatkowano kwotę - 740 216 zł /liczba świadczeń: 2 175/
- f) koszty obsługi zadania /z dotacji / wyniosły – 104 281 zł
- g) koszty obsługi zadania /udział własny gminy/ – 52 604 zł
- h) składki na ubezpieczenie społeczne - 108 953 zł
- i) Poza budżetem przyznanym na realizację świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego Sekcja Świadczeń Rodzinnych realizowała program rządowy pn."Wspieranie osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne."
  - wydatkowano kwotę 119 200 zł (dotacja celowa), wypłacono 596 świadczeń tj. średnio miesięcznie pomoc uzyskało 49 osób.
  - koszty obsługi - 2 768 zł
- j) Sekcja Świadczeń Rodzinnych realizowała również nowe zadanie na mocy ustawy z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2014 r. poz. 567). Świadczenie to mogły otrzymać wyłącznie te osoby, które na wskutek ww. nowelizacji utraciły 1 lipca 2013 r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego i nie spełniły kryterium dochodowego do otrzymania specjalnego zasiłku opiekuńczego, pozostając bez wsparcia państwa. Prawo do zasiłku dla opiekuna ustala się na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. Uprawnienie do pobierania zasiłku dla opiekuna będzie jednak weryfikowane co pół roku. W tym celu przeprowadzany będzie wywiad środowiskowy. Wywiad ten będzie także przeprowadzany wówczas, gdy zaistnieją wątpliwości co do faktu sprawowania opieki przez osobę pobierającą zasiłek dla opiekuna. Zasiłek dla opiekuna dorosłej osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności wynosi 520 zł netto.
  - na wypłatę zasiłków dla opiekuna wydatkowano łącznie kwotę 216 131 zł (w tym odsetki za okres 07.07.2013 - 14.05.2014 w wysokości 7 212 zł) - zrealizowano 404 świadczenia
  - opłacono składki na ubezpieczenie społeczne w wysokości 19 880 zł oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 2 618 zł

- koszty obsługi zadania wyniosły 6 484 zł.

k) Ponadto na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych (Dz.U. z 2014 r., poz. 755 z późn.zm.) od dnia 16 czerwca ubiegłego roku dwóch pracowników Sekcji Świadczeń Rodzinnych rozpatrywało sprawy dotyczące przyznawania ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny (KDR). Do dnia 31 grudnia 2014 r. wydano 613 KDR dla 115 rodzin z terenu gminy. Faktycznie poniesione koszty na realizację tego zadania zamknęły się w kwocie 547 zł.

2) **Ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.** Ośrodek realizował zadania obejmujące opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne dla osób uprawnionych, otrzymujących świadczenia obligatoryjne z pomocy społecznej oraz świadczenia pielęgnacyjne.

a) Łącznie wydatkowano :

- składki emerytalno - rentowe dotyczące świadczeń rodzinnych – 128 833 zł

- składki zdrowotne dotyczące świadczeń opiekuńczych - 10 189 zł

- składki zdrowotne dotyczące świadczeń pomocy społecznej – 9 226 zł.

b) Ponadto wydawano decyzje przyznające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dla osób, które nie podlegały obowiązkowi powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późniejszymi zmianami).

Wydano 19 decyzji w tej sprawie, dzięki czemu koszty pobytu w szpitalu lub koszty związane z leczeniem w placówkach służby zdrowia sfinansowane zostały przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

3) **Przeciwdziałanie alkoholizmowi.** Udzielana była pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym /łącznie 42 środowiska/ w zakresie dożywiania (dorośli oraz dzieci), wsparcia finansowego, pomocy w zakupie podręczników i przyborów szkolnych, odzieży, obuwia, lekarstw, a także w postaci pracy socjalnej : osoby uzależnione i współuzależnione kierowano do Punktu Interwencji Kryzysowej - Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego, podejmowano działania mające na celu podjęcie leczenia odwykowego, współpracowano z Gminną Komisją do Spraw Przeciwdziałania Alkoholizmowi, policją, placówkami służby zdrowia.

4) **Wychodzenie z bezdomności.** Szczególne oddziaływania skierowano do grupy 27 osób bezdomnych. Skierowanie do Kujawsko - Pomorskiego Stowarzyszenia Pomocy Bliźniemu "Judym" w Kołaczku wydano dla 5 osób. 8 osobom zapewniono nocleg w kontenerach mieszkalnych oraz w mieszkaniu interwencyjnym w miejscowości Murowaniec. Pozostałe osoby wynajmowały pokoje na terenie gminy lub zamieszkiwały u znajomych. Potrzeby zgłaszane przez osoby bezdomne zaspokajano m.in. poprzez udzielenie pomocy finansowej na zakupienie odzieży, obuwia, lekarstw, środków czystości, posiłku itp. Świadczone pomoc w uzyskaniu statusu osoby bezrobotnej, obejmowano ubezpieczeniem zdrowotnym, zasięgano konsultacji lekarskich i motywowano do podjęcia leczenia. Kontynuowano aktywizację zawodową osób bezdomnych poprzez realizację prac społecznie-użytecznych w gminie Białe Błota odpowiednio do umiejętności i predyspozycji osób zainteresowanych. Dzięki realizacji tego zadania osoby bezdomne świadczyły szereg prac porządkowych na rzecz Gminy, mając jednocześnie możliwość wdrożenia do pracy i uzyskiwania własnego dochodu.

5) **Aktywne formy zwalczania z bezrobocia.** W roku 2014 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy zarejestrowanych było 597 osób bezrobotnych z terenu naszej gminy. Z pomocy Ośrodka skorzystało 140 rodzin z występującym problemem bezrobocia. Osoby te mogły podpisywać gotowość podjęcia zatrudnienia w miejscu zamieszkania, w związku z udostępnieniem przez GOPS pomieszczenia dla pracowników PUP w Bydgoszczy w Ośrodku Wsparcia i Integracji w Kruszynie Krajeńskim (punkt ten obecnie nie funkcjonuje z uwagi na rezygnację PUP). Dzięki temu osoby bezrobotne zamieszkujące teren naszej gminy nie musiały dojeżdżać do siedziby urzędu w Bydgoszczy i ponosić związanych z tym kosztów. We współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Bydgoszczy realizowano politykę aktywnych form zwalczania bezrobocia. Wymiar współpracy przedstawia poniższe dane:

- **prace społecznie - użyteczne** realizowane były w okresie od 03.03.2014 r. do 30.11.2014 r. - do wykonywania PSU włączono 40 osób, które w instytucjach funkcjonujących na terenie gminy wykonywały prace w charakterze robotnika gospodarczego, pomocy kuchennej, opiekunki domowej i opiekunki dziecięcej (opiekuna dziecięcego). W ramach PSU realizowane były również usługi opiekuńcze - gospodarcze świadczone na rzecz osób starszych, chorych i niepełnosprawnych - podopiecznych GOPS;

- **roboty publiczne** - z tej alternatywnej formy zatrudnienia skorzystało łącznie 10 osób: 8 osób znalazło zatrudnienie w Urzędzie Gminy Białe Błota, w szkołach funkcjonujących na terenie gminy, w Centrum Obsługi Edukacji i Sportu w Białych Błotach, 2 osoby w GOPS (1 osoba, która ukończyła kurs "Opiekun osób starszych i niepełnosprawnych" w ramach projektu POKL "Tacy Sami" wykonywała usługi opiekuńcze na rzecz osób starszych, chorych i niepełnosprawnych z terenu gminy, druga osoba zajmowała się utrzymywaniem czystości w Ośrodku Wsparcia i Integracji w Murowańcu).

- **staże zawodowe** - możliwość zdobycia praktycznego przygotowania do zawodu umożliwiono 1 osobie : staż odbywał się w WTZ "Dąb" oraz w GOPS.

6) **Prowadzenie Punktu Interwencji Kryzysowej - Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego przy GOPS Białe Błota.** Osoby wymagające specjalistycznej pomocy kierowane były do psychologa, psychiatry, terapeutów ds. uzależnień oraz do radcy prawnego przez pracowników socjalnych, lekarzy, pracowników świetlicy socjoterapeutycznej. Punkt finansowano w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Białe Błota.

a) **Porady psychologiczne.** Dyżury psychologa odbywały się w GOPS w Białych Błotach oraz w Przychodni „Zdrowie” w Łochowie, naprzemiennie, jeden raz w tygodniu, we wtorki, w wymiarze 3 godz. w Łochowie, 6 godz. w Białych Błotach. W roku sprawozdawczym do punktu zgłosiło się 136 osób, z którymi przeprowadzono 221 spotkań (180 godzin). W powyższej liczbie mieści się 27 osób, które odbyły rozmowy anonimowo, bez zakładania karty, na wyraźne życzenie klientów. Na prośbę zainteresowanych przeprowadzono 6 pełnych badań diagnostycznych, w tym poziomu rozwoju umysłowego, dla potrzeb orzecznictwa ZUS. Podobne badania przeprowadzono też u 4 dzieci, na wniosek ich rodziców lub pediatrów podejrzewających jakieś nieprawidłowości, bądź deficyty rozwojowe. Po badaniach rodzice otrzymywali diagnozę na piśmie i ustne porady dotyczące usprawniania obniżonych funkcji lub pracy terapeutycznej z dzieckiem. W punkcie uzyskiwali też pomoc rodzice, których dzieci wykazywały różne problemy emocjonalne lub zaburzenie zachowania. W przypadku rozvodu rodziców, trudnej sytuacji wynikającej z choroby somatycznej, bądź psychicznej lub śmierci bliskiego członka rodziny, rodzicom udzielano porad dotyczących właściwego przygotowania dzieci do zachodzących w ich życiu zmian. Przeprowadzano też rozmowy terapeutyczne z dziećmi. Tak jak w poprzednich latach, większość zgłaszających się dorosłych osób, stanowiły kobiety przeżywające trudne sytuacje związane ze zdradą partnera, śmiercią lub chorobą osoby bliskiej, utratą pracy i problemami materialnymi. Do zgłoszenia się po specjalistyczną pomoc skłaniało także nasilenie objawów nerwicowych, depresyjnych lub lękowych, które bardzo utrudniało lub uniemożliwiało normalne funkcjonowanie w pracy i w domu. Kolejną grupę klientów stanowiły osoby, które miały problem z akceptacją własnych preferencji seksualnych, ograniczeń wynikających ze stanu zdrowia lub odnalezienia się w nowej sytuacji życiowej. Bardzo często dyskomfort wynikający z w/w sytuacji prowadził do dramatycznego obniżenia poczucia własnej wartości, wymagającego odbudowania w trakcie spotkań terapeutycznych. W minionym roku do punktu zgłosiło się też 4 mężczyzn po wypadkach komunikacyjnych, u których wystąpiły zaburzenia o charakterze posttraumatycznym. W 3 przypadkach, na życzenie zainteresowanych, wydano zaświadczenie o uczestniczeniu w spotkaniach terapeutycznych. Zgłosiły się też do punktu 2 osoby doświadczające mobbingu w pracy. U osób tych obserwowano nasilone objawy nerwicowe, stany lękowe i depresyjne. Z konsultacji korzystały też osoby, wcześniej objęte opieką, w ramach procedury Niebieska Karta. Spotkania miały na celu utrzymanie lub wzmocnienie efektów pracy z podopiecznymi, uzyskanych w czasie wcześniejszych działań. Wszystkie zgłaszające się osoby po rozpoznaniu i zdiagnozowaniu problemu, uzyskiwały pomoc, w postaci ukierunkowania dalszych działań, w tym skierowania i zachęcenia do skorzystania z wizyty u lekarza psychiatry, porady, propozycji spotkań o charakterze terapeutycznym lub wsparcia. Poza rozmowami bezpośrednimi, dodatkowo, poza godzinami przyjęć, udzielano licznych konsultacji telefonicznych. Z tej formy pomocy korzystały osoby przeżywające ostry kryzys emocjonalny lub depresyjny, który wymagał natychmiastowej pomocy oraz rodzice chcący uzyskać doraźną poradę w sprawie dzieci.

b) **Konsultacje terapeutyczne i rozmowy motywujące do zmiany dla osób uzależnionych i ich rodzin, edukacja w zakresie picia szkodliwego i ryzykownego oraz rozszerzenie dostępu do poradnictwa specjalistycznego.** Zadanie realizowane było w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie Gminy Białe Błota. **Białe Błota i Łochowo.** Z porad terapeuty do spraw uzależnień skorzystały 22 osoby, w tym 11 mężczyzn i 11 kobiet. Odnotowano 200 przyjęć osób zainteresowanych w systemie indywidualnym i grupowym. W ramach przyjęć udzielano porad telefonicznych, interwencyjnych, prowadzono rozmowy diagnostyczno – terapeutyczne, konsultacje terapeutyczne, rozmowy motywujące do zmiany. Prowadzono edukację z zakresu współuzależniania oraz psychoedukację w związku z występującym problemem przemocy w rodzinie. **Ciele.** Filia Punktu Interwencji Kryzysowej - Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego przy GOPS kontynuowała w roku ubiegłym działalność w miejscowości Ciele. Celem działalności Punktu było udzielanie pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz osobom doświadczającym przemocy domowej. W okresie sprawozdawczym punkt był czynny dwa razy w tygodniu, wtorek i środę po dwie godziny – łącznie 74 godziny. Do punktu trafiały osoby kierowane przez pracowników socjalnych GOPS, część osób potrzebujących pomocy zgłosiła się sama. W okresie sprawozdawczym skorzystało z pomocy i wsparcia psychologicznego 13 osób, w tym: 7 osób uzależnionych (alkohol, leki, narkotyki) oraz 3 osoby współuzależnione. W ramach działania punktu udzielano osobom uzależnionym i członkom rodzin konsultacji oraz porad psychologicznych. Na wstępnym etapie dokonano diagnozy nozologicznej i problemowej oraz podjęto działania motywujące osoby uzależnione oraz współuzależnione do podjęcia leczenia w placówkach leczenia uzależnień. W procesie motywowania prowadzono edukację z zakresu uzależnienia, współuzależnienia oraz uczono konstruktywnych umiejętności społecznych. Duże znaczenie miała działalność informacyjna dotycząca procedury sądowego zobowiązania osób uzależnionych do leczenia odwykowego oraz oferty instytucji i organizacji w zakresie rozwiązywania problemów uzależnienia. Poza tym, udostępniono materiały edukacyjno-informacyjne w postaci bezpłatnych broszur, ulotek, poradników oraz innych materiałów edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy. Współpracowano z innymi podmiotami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie (poradnie, ośrodki leczenia uzależnień, pracownicy socjalni, zespół interdyscyplinarny). **Murowaniec.** W okresie od stycznia do grudnia 2014 roku spotkania terapeutyczne odbywały się w poniedziałki i środy, w okresie wakacyjnym jeden raz w tygodniu. Wsparcie terapeuty kierowane było do osób zamieszkujących Murowaniec, Białe Błota, Drzewce, Łochowo, Kruszyn Krajeński i Lipniki. Łącznie po pomoc zgłosiło się 40 osób. Realizowane zadania obejmowały pomoc terapeutyczną, edukacyjną psychologiczną i prawną. Do Punktu zgłaszały się osoby z problemem uzależnienia od alkoholu, narkotyków - 12 osób, członkowie rodzin osób uzależnionych - 14 osób, ofiary przemocy w rodzinie - 4 osoby, sprawcy przemocy - 3 osoby, osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej bądź materialnej oraz osoby, które zaczęły pić alkohol w sposób ryzykowny i szkodliwy - 7 osób. W ramach działalności Punktu osoby zainteresowane korzystały z konsultacji telefonicznych i mailowych uzyskując w ten sposób poradę w sposób anonimowy. Oferowano pomoc w uzyskaniu miejsca w placówkach odwykowych, podtrzymywano spotkania z osobami trzeźwiejącymi. Udzielano również wsparcia rodzinom osób uzależnionych oraz ofiarom przemocy w rodzinie. Łącznie odbyły się 94 spotkania terapeutyczne.

c) **Porady radcy prawnego.** Problemy, które rozwiązywano w ramach porad prawnych udzielanych przez radcę prawnego podopiecznym G O P S w Białych Błotach dotyczyły wielu aspektów ich życia osobistego i zawodowego. Najczęściej pojawiające się zagadnienia dotyczyły w szczególności kwestii: - alimentacyjnych, w tym uzyskania alimentów, ich egzekucji, przywrócenia terminu w sprawach apelacyjnych dotyczących alimentów; - uregulowania sytuacji prawnej kontaktów z dzieckiem, w tym ograniczenia władzy rodzicielskiej lub uchylecia tego ograniczenia; - eksmisji z lokalu, procedur starania się o mieszkanie socjalne, zastępcze; - ogłoszenia upadłości osoby fizycznej; - ubezwłasnowolnienia osób bliskich; - unieważnienia małżeństwa; - stwierdzenia nabycia spadku po zmarłych członkach rodziny; - porad w sprawach o zapłatę zaległych długów, w tym pisania wniosków o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocników z urzędu dla podopiecznych z GOPS, wniosków o rozkładanie na raty oraz umorzeń zaległych kredytów bankowych itp., - korespondencji z komornikami sądowymi; - korespondencji z pracodawcami. Osoby korzystające z porad prawnych otrzymywały niezbędne wyjaśnienia, pisano im również pisma, wnioski i pozwy do sądów, monitorowano czynności procesowe, które podejmowali w sądach lub innych instytucjach. Porady prawne, jak twierdzili podopieczni, umożliwiały im wyjaśnienie i uregulowanie niejednokrotnie trudnej sytuacji życiowej, pomagały często poprawić ich sytuację socjalną i uzyskanie samodzielności, niezależności. Z konsultacji skorzystało 66 osób, w tym 13 pracowników GOPS oraz 4 osoby zgłoszone przez Zespół Interdyscyplinarny. Łącznie odbyło się 26 spotkań w łącznym wymiarze 78 godzin.

7) **Prowadzenie grup terapeutycznych. Łochowo.** Grupa terapeutyczna działająca przy Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Łochowie liczyła w 2014 r. 15 osób. Były to dzieci w przedziale wiekowym od 8 do 14 lat. Grupa ta realizowała przede wszystkim zadania wychowawcze i przygotowujące je do profilaktyki przeciwalkoholowej w oparciu o • Program zajęć wychowawczo – profilaktycznych „Spójrz inaczej”, • Program profilaktyczny „Drugi elementarz czyli program siedmiu kroków”, • „Profilaktyczno – wychowawczy program przeciwdziałania agresji u dzieci w młodszym wieku szkolnym”, • Plan pracy świetlicy socjoterapeutycznej przy Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Łochowie, • Program socjoterapeutyczny dla dzieci z trudnościami w zachowaniu, • Program profilaktyczny dla uczniów klas I – III „Jestem ważny”. **Cele prowadzonych zajęć:**
1. Rozwojowe: • zaspokojenie potrzeby przynależności do grupy rówieśniczej i jej aprobaty, • zaspokojenie potrzeby nawiązania bliskiego kontaktu z osobą dorosłą, • zaspokojenie potrzeb wyrażania siebie, intymności, • zaspokojenie potrzeby aktywności społecznej, • budowanie poczucia wspólnoty grupowej. **2. Edukacyjne** • zdobycie umiejętności porozumiewania się i konstruktywnego rozwiązywania konfliktów z dorosłymi i rówieśnikami, • uczenie różnych sposobów odreagowywania negatywnych emocji, • doskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania emocji, • dostarczenie wiedzy na temat skutecznej i nieskutecznej komunikacji, • zdobycie umiejętności wyrażania uczuć negatywnych. **3. Terapeutyczne** • budowanie pozytywnego obrazu siebie i zwiększenie poczucia własnej wartości, • stworzenie okazji do odreagowania napięć emocjonalnych, • zaspokojenie potrzeby bycia ważnym. **Tematyka zajęć obejmowała:** zajęcia integrujące grupę: poznanie się wzajemne, wytworzenie atmosfery bezpieczeństwa, zaufania i otwartości, pracę nad budowaniem poczucia własnej wartości, adekwatną ocenę swojej siły i słabości, wzmacnianie samodzielności i indywidualności, wzmacnianie poczucia tożsamości, wdrażanie dbania o własne bezpieczeństwo, uczenie się dokonywania osobistych wyborów; **emocje i uczucia:** rozpoznawanie i nazywanie przeżywanych uczuć, konstruktywne wyrażanie i odreagowanie emocji, umiejętność relaksacji, poznanie sposobów rozwiązywania sytuacji trudnych; **konflikty i umiejętność radzenia sobie z nimi:** zdobycie umiejętności negocjowania i konstruktywnego porozumiewania się, zdobycie wiedzy na temat barier komunikacyjnych, zdobycie umiejętności rozwiązywania konfliktów, wskazanie możliwości unikania zagrożeń i sposobów radzenia sobie z nimi, przeciwdziałanie konfliktom w grupie, poznanie sposobów rozwiązywania sytuacji trudnych, sport, relaksacja jako sposoby radzenia sobie ze stresem. Praca z dziećmi odbywała się w zespołach zadaniowych, grupach, indywidualnie. Celem spotkań było również przygotowanie dzieci do profilaktyki i uzależnień. Realizowane tematy to: • poznanie wzajemnych związków między piciem alkoholu, a życiem uczuciowym, • poznanie zjawisk występujących w rodzinie nadużywającej alkoholu, • dostarczanie podstawowych wiadomości o alkoholu i jego działaniu, • uczenie się podejmowania racjonalnych decyzji związanych z alkoholem, niktyną, itp. • chemiczna pułapka – alkohol oszukuje, • Picie alkoholu zbyt wcześnie, za dużo i w nieodpowiednich okolicznościach, • Dlaczego ludzie piją alkohol? Na każdych zajęciach prowadzone były dyskretne, indywidualne rozmowy na pytania nurtujące poszczególne dzieci w związku z profilaktyką alkoholową. Zajęcia realizowane były także o gry i zabawy relaksujące, poprzez które rozwijano pozytywne postawy moralne i społeczne. Pedagog pomagał dzieciom w pokonywaniu różnych przeszkód, zachęcał do współpracy w zespole, uczył asertywnych zachowań, wyrażania własnego zdania, a także wiary we własne siły i możliwości, aby były wartościowymi ludźmi i zdawały sobie z tego sprawę. **Lisi Ogon.** W świetlicy wiejskiej w Lisim Ogonie odbyło się 37 spotkań (czas trwania 1 spotkania 120 min) z grupą dzieci i młodzieży z rodzin

dysfunkcyjnych, w szczególności zagrożonych problemem alkoholowym. W poszczególnych zajęciach brała udział zróżnicowana pod względem ilości osób (od 4 do 12) i wieku (od 9 do 18 lat) grupa podopiecznych - łącznie 15 osób - ze względu na zróżnicowanie i specyfikę grupy (niski poziom zinternalizowania norm społecznych). Należy dodać, że skład grupy, na pierwszych spotkaniach zmienny, z czasem się ustabilizował, co stanowi najlepszy dowód pojawienia się trwałej potrzeby uczestniczenia w spotkaniach. W dalszym ciągu kontynuowana była praca o charakterze integracyjnym, mająca na celu dalsze poznanie się z osobą prowadzącą zajęcia i integrację członków grupy, oswojenie z okolicznościami i uwarunkowaniami pracy grupowej. Ciągłe konfrontowanie się z prowadzącym to proces trwający do teraz, ze względu na duże zróżnicowanie grupy a przede wszystkim jej specyfikę. W toku kolejnych spotkań możliwe było (dzięki wzrostowi zaufania) prowadzenie rozmów o charakterze terapeutycznym i psychoedukacyjnym, wystąpiły też indywidualne konsultacje dotyczące najbardziej palących problemów członków grupy. **Stosowano następujące metody pracy z grupą:** rozmowa, zabawy i gry o charakterze integracyjnym, aktywność sportowa. **Wśród osiągniętych efektów wymienić można:** zaistnienie grupy w lokalnym środowisku, doskonalenie umiejętności interpersonalnych, zaakceptowanie osoby prowadzącego zajęcia, powolne budowanie zaufania do jego osoby i roli pełnionej w grupie. W następnej kolejności udało się uruchomić pracę o charakterze terapeutyczno-psychoedukacyjnym, opartą na nieznannej do tej pory większej części grupy wartości, jaką stanowi zaufanie do zewnętrznego, dorosłego autorytetu. Sukcesem wydaje się też większa otwartość członków grupy, co w połączeniu z zaufaniem do osoby prowadzącego pozwalało prowadzić rozmowy w obszarze typowych tematów okresu dojrzewania oraz na poziomie emocjonalnym, w tym rozmowy związane z sytuacją rodzinną, bytową, obawami dotyczącymi przyszłości, aktywności życiowej i zawodowej. Praca z grupą będzie kontynuowana w kolejnym roku kalendarzowym.

- 8) **Prowadzenie Świetlicy Socjoterapeutycznej „MAŁGOSIA”.** W 2014 roku w zajęciach organizowanych w Świetlicy Socjoterapeutycznej „Małgosia” w Cielu łącznie brało udział 58 osób. Do nich należały dzieci w wieku przedszkolnym tj. od 3 do 5 roku życia, dzieci w wieku szkoły podstawowej oraz dorastająca młodzież ucząca się w szkole gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej. Część uczestników tworzyła grupa członków rodzin objętych pomocą przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białych Błotach. Zajęcia w świetlicy odbywały się z podziałem na dwie grupy wiekowe: „Klub malucha” - dzieci w wieku od 3 do 5 lat i grupa mieszana – dzieci i młodzież ucząca się. Program realizowany w świetlicy uwzględniał zainteresowania, potrzeby, oczekiwania, możliwości odbiorców. Podczas codziennych zajęć z dziećmi znalazły się między innymi formy pracy indywidualnej, zespołowej, zbiorowej, a także formy zabawowe, poznawcze, twórcze, ruchowe. Wychowawca by zachęcić i zainteresować dzieci zajęciami stosował zróżnicowane formy, jak i metod pracy. Podczas ubiegłorocznych zajęć cenne w pracy świetlicy okazały się metody aktywizujące, zadaniowe poprzez różne rodzaje działań: zabawę, naukę, rekreację, sport, twórczość. Zajęcia przebiegały zgodnie z opracowanym programem. Organizowane zajęcia były o charakterze:– profilaktycznym,– edukacyjnym,– opiekuńczym,– kompensacyjno – wyrównawczym,– integracyjnym,– poznawczym. W 2014 r. kontynuowanym był autorski program zajęć z języka angielskiego. Program obejmował najmłodsze dzieci uczęszczające do „Klubu malucha”. W czasie zajęć wykorzystane były naturalne predyspozycje dzieci do rozwijania umiejętności językowych. Podczas zajęć stwarzane były sytuacje sprzyjające odkrywaniu świata. Poprzez zabawę maluchy uczyły się pozdrawiania, zwrotów typu: ile masz lat?, jak się czujesz? Poznawały swoje imię, zabawki, zwierzęta, pogodę, części twarzy, nazwy przedmiotów szkolnych, wykonywały proste polecenia, podejmowały łatwe dialogi. Nierozłącznym elementem pracy z dziećmi w świetlicy była współpraca z ich rodzicami, opiekunami. W świetlicy podejmowane były działania mobilizujące rodziców, starsze rodzeństwo, dziadków do czynnego udziału w życiu świetlicy. Rodzice zapraszani byli do udziału w integracyjnych zajęciach kulinarnych, konkursach tematycznych, uroczystościach, spotkaniach. Wspólnie spędzony czas był czasem budowania relacji rodzic - dziecko, zacieśniania i rozwijania więzi rodzinnych, podtrzymywania tradycji. W 2014 roku dzieci, młodzież, ich rodzice, opiekunowie, dziadkowie, a także mieszkańcy lokalnej społeczności mieli możliwość uczestniczenia w następujących spotkaniach integracyjnych i okolicznościowych oraz wyjazdach: - uroczystość z okazji „Dnia Babci i Dziadka”, - półkolonie zimowe pod nazwą „W zgodzie z naturą” (w których uczestniczyło 10 osób w wieku szkolnym; odrębne sprawozdanie złożono w GOPS Białe Błota),- bal karnawałowy,- uroczyste „Śniadanie Wielkanocne”,- „Dzień Matki”, - „Integracyjny Piknik Rodzinny”,- uroczystość zakończenia zajęć „Klubu malucha”,- półkolonie letnie pod hasłem „Sportowo znaczy zdrowo” (łącznie w I i II turnusie udział wzięły 24 osoby),- spotkanie integracyjne w gospodarstwie rolnym „Wykopki”,- spotkanie z sołtysiem miejscowości Białe Błota pod hasłem „Szkółka z dawnych lat”, - rodzinny konkurs ekologiczny,- wycieczka edukacyjna do Samostrzela pod hasłem „Tropy natury”,- zajęcia z zakresu dogoterapii,- integracyjna zabawa „Andrzejkowa”,- autorskie spotkania profilaktyczne przeciwdziałania przemocy w rodzinie „Do czego służą ręce?” dla najmłodszych uczestników zajęć tj. dzieci z „Klubu malucha”, ich rodziców, dziadków, - „Spotkanie Wigilijne” dla uczestników zajęć. Działania

organizowane w świetlicy w 2014 roku wspierane były przez osoby odbywające prace społecznie użyteczne. W ubiegłym roku wsparcie dla działań świetlicy okazywały prywatne firmy, fundacja w takim obszarze jak: - przekazanie materiałów edukacyjnych na wyposażenie świetlicy, - słowniki, książki, - prowadzenie zajęć taneczno - ruchowych - w 2014 roku zorganizowane zostało jedno spotkanie o takim charakterze przy okazji karnawału,- udział w zajęciach podczas półkolonii wolontariuszy z Fundacji im. L. Kronenberga działającej przy Banku Citi Handlowy. Ponadto fundacja przekazała dla świetlicy prezenty w formie mikroskopów, książek i gier edukacyjnych, zestawów do samodzielnego przeprowadzania doświadczeń. W 2014 roku świetlica współpracowała z Kujawsko - Pomorskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Minikowie. Współpraca polegała na organizowaniu licznych spotkań z animatorem przyrody zarówno w świetlicy, jak i w terenie, udziale dzieci w konkursach tematycznych, wycieczkach. Osoby, które brały udział w konkursach przyrodniczych zdobywały indywidualne nagrody, wyróżnienia. Realizowane zajęcia i wycieczka były bezpłatne. Koszty pokrył K-PODR. Każdy uczestnik zajęć w świetlicy objęty był nieodpłatnym dożywianiem. Posiłki dla dzieci serwowane były w formie drugiego śniadania („Klub malucha”) oraz podwieczorka, dania obiadowego (grupa mieszana). Posiłki obejmowały różnorodne produkty mleczne, zbożowe oraz warzywa i owoce, które urozmaicały dietę podopiecznych. Dzięki temu dzieci mogły poznawać smaczne, zdrowe smaki. Posiłki przygotowywane były przez dzieci w ramach organizowanych w świetlicy zajęć gospodarstwa domowego. Przygotowywanie posiłków, nakrywanie do stołu oraz konsumpcja przy wspólnym stole była niezwykle ważnym elementem podczas codziennych zajęć w świetlicy. Średnia dzienna stawka żywieniowa na jedną osobę kształtowała się w kwocie 3,50 zł. W świetlicy od czerwca do grudnia, z wyłączeniem okresu wakacyjnego, realizowany był rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, którym objęci byli zakwalifikowani uczestnicy.

- 9) **Działalność Ośrodków Wsparcia i Integracji. Trzciniec.** W 2014 roku z zajęć organizowanych w Ośrodku Wsparcia i Integracji „Jagódka” w Trzcińcu skorzystało 25 osób. W tym dzieci i młodzieży w wieku szkoły podstawowej, gimnazjalnej, ponadgimnazjalnej oraz starszy mieszkaniec Trzcińca. Zajęcia w ośrodku zorganizowane były według rocznego programu zatwierdzonego przez Kierownika GOPS w Białych Błotach z podziałem na poszczególne miesiące i dni. Proponowane zajęcia realizowane były w różnorodnych formach. Wychowawca opracowując program brał w szczególności pod uwagę wiek, predyspozycje oraz zainteresowania uczestników. Głównym celem w podejmowanych działaniach była pomoc w odrabianiu zadań i nauce, rozwijanie indywidualnych zainteresowań i zdolności, budzenie szacunku zarówno do osób starszych, jak i koleżeństwa. Zapoznanie dzieci i młodzieży z kulturą i obyczajami własnego regionu, kraju oraz szeroko rozumiana integracja społeczna. Szczególną uwagę zwracaliśmy na eliminowanie nieodpowiednich zachowań. Dzieci brały udział w cotygodniowych zajęciach socjoterapeutycznych, które poruszały tematy zasad bezpieczeństwa i prawidłowego funkcjonowania w grupie, wdrażały do przestrzegania przyjętych norm i zasad. Uczestnicy wyrażali swoje potrzeby, przekonania i uczucia oraz dostrzegali je u innych, ćwiczyły umiejętność poprawnej komunikacji i rozwiązywania sytuacji konfliktowych bez użycia agresji, panowania nad emocjami. Zajęcia stanowiły alternatywę na wykorzystanie czasu wolnego dzieci i młodzieży jaki pozostaje im po zakończeniu zajęć szkolnych oraz w sobotę - dzień wolny od nauki. Zajęcia były urozmaicone, organizowane w taki sposób, by uczyć przez zabawę, zachęcać, motywować do podejmowania nowych wyzwań. W 2014 roku, podobnie jak w ubiegłym roku w zajęciach uczestniczył jeden z seniorów miejscowości Trzciniec. Służył dobrym słowem, pomocą, zachętą, a także wiedzą i doświadczeniem życiowym. Różnica wieku nie stanowiła problemu ani dla seniora, ani dla dzieci. Organizowane w ośrodku spotkania i uroczystości okolicznościowe były kierowane zarówno do stałych uczestników zajęć Ośrodka Wsparcia i Integracji, a także do mieszkańców, seniorów, osób samotnych zamieszkujących w sołectwie Trzciniec. Nadrzędnym celem tych spotkań była integracja lokalnej społeczności. Dodatkowo mieszkańcy podczas uroczystości mieli okazję bliżej zapoznać się z pracą ośrodka, twórczością własną dzieci a przede wszystkim mogli poczuć się częścią społeczności. Korzyści ze wspólnego udziału w integracyjnych spotkaniach płynęły zarówno dla dzieci, jak i dla dorosłych mieszkańców. Dzieci mogły zaprezentować swoje umiejętności artystyczne. Poczuły, że warto dzielić się sobą z inną osobą. Poza tym uczyły się dbania o innych oraz nawiązywały relacje nie tylko z rówieśnikami. Na przełomie 2014 roku zorganizowano w ośrodku następujące spotkania, uroczystości okolicznościowe, wyjazdy integracyjne, konkursy, zajęcia:- spotkanie dla starszych, samotnych mieszkańców Trzcińca z okazji „Dnia Babci i Dziadka”, - ferie zimowe pod hasłem „W zgodzie z naturą” (w feriach uczestniczyło 12 osób - oddzielne sprawozdanie z realizacji półkolonii zimowych złożone zostało w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Białych Błotach),- integracyjna uroczystość „Spotkanie Wielkanocne”,- uroczystość z okazji „Dnia Matki”,- majówka „Jak za dawnych lat” dla najstarszych mieszkańców Trzcińca, - „Integracyjny Piknik Rodzinny” dla mieszkańców Trzcińca,- wypoczynek letni pod nazwą „Sportowo znaczy zdrowo” (łącznie w dwóch turnusach uczestniczyły 24 osoby - odrębne sprawozdanie z realizacji półkolonii złożone zostało w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Białych Błotach),- spotkanie ze starszym

mieszkańcem Trzcinka „Szkoła z dawnych lat”,- konkurs ekologiczny,- spotkanie integracyjne w gospodarstwie rolnym „Wykopki”,- wycieczka edukacyjna do Samostrzela pod hasłem „Tropami natury”,- integracyjna zabawa „Andrzejkowa”,- spotkanie – „Dogoterapia” - integracyjne „Spotkanie Wigilijne” dla uczestników zajęć w ośrodku oraz starszych i samotnych mieszkańców Trzcinka. Niektóre ze spotkań integracyjnych dla mieszkańców zorganizowane były we współpracy z Panią Sołtys oraz Radą Sołecką Trzcinka. Rada zabezpieczyła częściowo poczęstunek na spotkaniach. Uczestnicy zajęć każdego dnia mieli zapewniony bezpłatny posiłek w formie podwieczorka, bądź dania obiadowego. Posiłki zawierały różnorodne produkty: mleczne, zbożowe oraz warzywa i owoce. Dzieci poznawały nowe, zdrowe smaki. Posiłki przygotowywane były wraz z uczestnikami w ramach integracyjnych zajęć kulinarnych. W zajęciach tych uczestniczyli również rodzice, dziadkowie dzieci. Dzielili się nie tylko swoim kulinarnym doświadczeniem, ale przede wszystkim poświęcili czas najmłodszemu, co jest bezcenne. Średnia dzienna stawka żywieniowa na jedną osobę kształtowała się w kwocie 3,50 zł. W miesiącach od czerwca do grudnia z przerwą wakacyjną część zakwalifikowanych dzieci objęta była programem rządowym pod nazwą „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”. W 2014 roku ośrodek współpracował z Kujawsko – Pomorskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Minikowie. W ramach wspólnych działań zorganizowane były spotkania z animatorem przyrody, zajęcia w terenie z odpowiednim sprzętem badawczym, udział w konkursach plastycznych, fotograficznym, wycieczka. Koszty zostały pokryte przez K-PODR. W ubiegłym roku działania ośrodka wsparcia „Jagódka” wspomagane były przez osobę wykonującą prace społecznie użyteczne. Ośrodek „Jagódka” jest otwarty i chętny na każdą formę wsparcia i współpracy z mieszkańcami Trzcinka. W ciągu roku z pomieszczeń ośrodka korzystali mieszkańcy sołectwa, którzy spotykali się tam raz w tygodniu celem lokalnej integracji. **Kruszyn Krajeński.** W 2014 roku w zajęciach organizowanych w Ośrodku Wsparcia i Integracji „Kruszyna” w Kruszynie Krajeńskim uczestniczyło łącznie 59 osób, w tym dzieci w wieku przedszkolnym (od 3 do 5 lat) oraz dzieci i młodzież ucząca się w szkole podstawowej i gimnazjalnej. Zajęcia odbywały się w dwóch grupach wiekowych. Najmłodsze dzieci uczestniczyły w zajęciach „Klubu Malucha” cztery razy w tygodniu tj. od wtorku do piątku. Zajęcia dla dzieci i młodzieży szkolnej odbywały się od wtorku do soboty. Na zajęciach „Klubu malucha” najmłodsze dzieci uczyły się przebywania w grupie rówieśniczej. Podczas każdego z zajęć wzmacniały samodzielne wykonywanie czynności dnia codziennego takich jak: mycie rąk, buzi, zębów, zakładanie butów, kurtki, czapki, sprzątanie zabawek. Na miarę swoich możliwości poprzez zabawę rozwijały indywidualne potrzeby i zainteresowania. Poprzez uczestnictwo w zajęciach dzieci uczyły się komunikacji między sobą. Zajęcia dla dzieci i młodzieży szkolnej odbywały się zgodnie ze stałym harmonogramem dnia tj. zaczynały się od odrabiania zadań domowych, pomocy indywidualnej w nauce, a kończyły na zajęciach wspierających wszechstronny rozwój dzieci i młodzieży. Do głównych celów, które stawiał sobie wychowawca w pracy z dziećmi należało: pomoc w nauce, wszechstronny rozwój osobowości dzieci, zapewnienie bezpiecznego, zorganizowanego czasu, promowanie zdrowego stylu życia, wyrabianie pozytywnych cech charakteru (koleżeństwo, prawdomówność, wrażliwość, obowiązkowość i inne), kształtowanie umiejętności współdziałania w grupie, pielęgnowanie tradycji, wzmacnianie więzi rodzinnych. Istotnym elementem działalności ośrodka w Kruszynie Krajeńskim było angażowanie rodziców, mieszkańców sołectwa do czynnego udziału w życiu ośrodka. Wychowawca otrzymał pomoc podczas przygotowań uroczystości integracyjnych oraz drobne upominki dla uczestników zajęć (słodycze, artykuły papiernicze). Poza tym rodzice, dziadkowie chętnie uczestniczyli w integracyjnych zajęciach kulinarnych, spotkaniach okolicznościowych organizowanych w ośrodku. W 2014 roku oferta ośrodka wzbogacona została o następujące spotkania, wyjazdy integracyjne, uroczystości okolicznościowe i świąteczne: - integracyjna uroczystość z okazji „Dnia Babci i Dziadka”, - półkolonie zimowe pod hasłem „W zgodzie z naturą” – udział w półkoloniach wzięło 12 dzieci i młodzieży (oddzielne sprawozdanie z realizacji półkolonii złożone zostało w GOPS), - bal karnawałowy,- integracyjne „Śniadanie Wielkanocne”,- uroczystość z okazji „Dnia Matki”,- „Integracyjny Piknik Rodzinny” pod hasłem „Skarby rodzinne” dla uczestników zajęć, ich rodzin oraz mieszkańców miejscowości Kruszyn Krajeński. Impreza zorganizowana została we współpracy z Panią Sołtys i Radą Sołecką.- uroczyste zakończenie zajęć „Klubu malucha”,- półkolonie letnie pod nazwą „Sportowo znaczy zdrowo” – odbyły się dwa turnusy pięciodniowe (łącznie wzięło w nich udział 22 dzieci - sprawozdanie z realizacji półkolonii złożone zostało w Gminny Ośrodku Pomocy Społecznej w Białych Błotach),- spotkanie tematyczne „Szkoła z dawnych lat” z udziałem starszego mieszkańca Kruszyna Krajeńskiego, - rodzinny konkurs ekologiczny,- spotkanie integracyjne w zaprzyjaźnionym gospodarstwie rolnym w Kruszynie Krajeńskim „Wykopki”,- wycieczka edukacyjna do Samostrzela pod hasłem „Tropy natury”,- integracyjna zabawa „Andrzejkowa”,- zajęcia z zakresu dogoterapii,- autorskie spotkania profilaktyczne przeciwdziałania przemocy w rodzinie „Do czego służą ręce?” dla najmłodszych uczestników zajęć tj. dzieci z „Klubu malucha”, ich rodziców, dziadków, - integracyjne „Spotkanie Wigilijne” z udziałem uczestników zajęć i ich rodziców. Przez cały rok wszyscy uczestnicy zajęć w ośrodku objęci byli nieodpłatnym dożywianiem. Każdego dnia

dzieci otrzymywały posiłek przygotowany podczas zajęć gospodarstwa domowego. Posiłki były urozmaicone, zdrowe podawane w formie drugiego śniadania dla dzieci z „Klubu Malucha” lub podwieczorka, dania obiadowego dla dzieci i młodzieży szkolnej. Ośrodek od czerwca do grudnia z wyłączeniem przerwy wakacyjnej objęty był rządowym programem „Pomoc państwa w zakresie żywienia”. Dzienna stawka żywieniowa na jedną osobę wynosiła 3,50 zł. W ubiegłym roku ośrodek rozwinął współpracę z Kujawsko – Pomorskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Minikowie. Współpraca polegała na organizowaniu licznych spotkań z animatorem przyrody zarówno w ośrodku, jak i w terenie, udziale w konkursach tematycznych, wycieczkach. Uczestnicy, którzy brali udział w konkursach przyrodniczych zdobywali indywidualne nagrody. Sukcesem była także wygrana dla ośrodka w postaci tabletu. Prowadzone zajęcia i zorganizowana wycieczka były bezpłatne. Koszty pokrył K-PODR. Ponadto ośrodek w Kruszyńskim Krajeńskim był udostępniany K-PODR w celu przeprowadzenia szkoleń dla mieszkających na tym terenie rolników. Działania podejmowane w ośrodku wspierane były przez osoby wykonujące prace społecznie użyteczne i odbywające staż.

Murowaniec. W 2014 roku chęć uczestniczenia w zajęciach organizowanych w Ośrodku Wsparcia i Integracji „Malina” w Murowańcu zadeklarowało łącznie 32 dzieci i młodzieży w wieku szkolnym oraz gimnazjalnej. Ośrodek dostępny był dla najmłodszych mieszkańców miejscowości Murowaniec od poniedziałku do piątku w godzinach popołudniowych tj. od godziny 15.00 do 18.00. Zajęcia realizowane były zgodnie z opracowanym i zatwierdzonym przez kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach programem. Wychowawca przygotowując program brał pod uwagę wiek i oczekiwania uczestników, predyspozycje, możliwości, a także zainteresowania. Do głównych celów, które udało się osiągnąć w 2014 roku należała: integracja lokalnej społeczności, profilaktyka, kompensacja, zagospodarowanie czasu wolnego, poszerzanie zainteresowań dzieci, kształtowanie prawidłowych postaw prozdrowotnych, pielęgnowanie tradycji ludowych i związanych ze świętami, wyrabianie pozytywnych cech charakteru. Poprzez udział w zajęciach dzieci uczyły się współpracy w zespole, logicznego myślenia, poszerzały wiedzę i horyzonty myślowe, utrwały czynności dnia codziennego, zdobywały nowe umiejętności i doświadczenia. Na przełomie 2014 roku ośrodek organizował spotkania okolicznościowe związane z obchodami świąt oraz spotkania o charakterze integracyjnym. Dzieci, młodzież, a także ich rodzice, dziadkowie, mieszkańcy sołectwa Murowaniec uczestniczyli w takich wydarzeniach jak:- integracyjne spotkanie z okazji „Dnia Babci i Dziadka”, - ferie zimowe organizowane pod hasłem „W zgodzie z naturą” (udział w półkoloniach wzięło 10 dzieci - odrębne sprawozdanie z realizacji półkolonii złożone zostało w Gminny Ośrodku Pomocy Społecznej w Białych Błotach),- bal karnawałowy,- integracyjne „Spotkanie Wielkanocne”,- uroczystość z okazji „Dnia Matki”,- integracyjna uroczystość dla mieszkańców pod hasłem „Integracyjny Piknik Rodzinny”,- półkolonie letnie pod nazwą „Sportowo znaczy zdrowo” – odbyły się dwa turnusy pięciodniowe (łącznie wzięły w nich udział 23 osoby - oddzielne sprawozdanie z realizacji półkolonii złożone zostało w Gminny Ośrodku Pomocy Społecznej w Białych Błotach),- spotkanie tematyczne „Szkola z dawnych lat”,- konkurs ekologiczny,- spotkanie integracyjne w gospodarstwie rolnym w Kruszyńskim Krajeńskim „Wykopki”,- wycieczka edukacyjna do Samostrzela pod hasłem przewodnim „Tropy natury”,- spotkanie z zakresu dogoterapii, - integracyjna zabawa „Andrzejkowa”,- „Spotkanie Gwiazdkowe” dla uczestników zajęć, rodziców, starszych mieszkańców Murowańca, członków koła „Murowanka”, sołtysa i członków rady sołectwa Murowańca. Wszyscy uczestnicy zajęć w ośrodku objęci byli bezpłatnym dożywianiem. W ramach zajęć gospodarstwa domowego dzieci pod nadzorem wychowawcy przygotowywały smaczne i zdrowe posiłki w formie podwieczorka, dania obiadowego. Dużym zainteresowaniem cieszyły się integracyjne zajęcia kulinarne do udziału, których zapraszani byli rodzice, dziadkowie, członkowie zaprzyjaźnionego koła „Murowanka”. Dzieci i młodzież mogła bogacić swoją wiedzę kulinarną, a dorośli czerpali radość z możliwości wspólnego spędzenia czasu, podzielenia się doświadczeniem i umiejętnościami. W ośrodku od czerwca do grudnia z wyłączeniem przerwy wakacyjnej realizowany był rządowy program pn. „Pomoc państwa w zakresie żywienia”, którym objęte zostały zakwalifikowane osoby. Średnia dzienna stawka żywieniowa na jedną osobę kształtowała się w kwocie 3,50 zł. W 2014 roku ośrodek kontynuował współpracę z Kołem Przyjaciół Murowańca i okolic „Murowianka” oraz sołtysem miejscowości Murowaniec. Bezpłatnie użyczano pomieszczenia ośrodka w celu organizowania spotkań klubu oraz ułatwienia kontaktu sołtysa i rady sołectwa z mieszkańcami. Członkowie Koła, Rady Sołectwa i Sołtys uczestniczyli w spotkaniach i uroczystościach okolicznościowych, integracyjnych zajęciach kulinarnych. We współpracy z sołtysem zorganizowano uroczystość z okazji „Dnia dziecka”. Wychowawca podczas tej uroczystości był odpowiedzialny za przygotowanie i prowadzenie konkursów dla dzieci i ich rodzin. W ubiegłym roku ośrodek rozwinął współpracę z Kujawsko – Pomorskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Minikowie. W ramach współdziałania organizowane były liczne spotkania z animatorem przyrody, wyjscia w teren, udział w konkursach tematycznych, pogadanki, wycieczka. Prowadzone zajęcia i zorganizowana wycieczka były bezpłatne. Koszty pokrył K-PODR. W 2014 roku podobnie, jak w latach

ubiegłych działania OWiI „Malina” wspomagane były przez osoby wykonujące prace społecznie użyteczne i roboty publiczne.

10) **Prowadzenie Centrum Integracji i Rehabilitacji „REVITA”.** Celem „REVITY” jest niesienie pomocy osobom niepełnosprawnym – szczególnie najuboższym mieszkańcom naszej gminy. „REVITA” stanowi bardzo ważne narzędzie w pracy pracowników socjalnych ośrodka z niepełnosprawnym klientem i jego rodziną. Stanowi również istotne ogniwo w szeroko rozumianym procesie rehabilitacji społecznej i zawodowej. Usługi świadczone przez C I i R „REVITA ” są nieodpłatne, dlatego też kierowane są w pierwszej kolejności do podopiecznych GOPS. Zakres świadczonych usług przez C I i R „REVITA”: poradnictwo społeczne i zawodowe dla osób niepełnosprawnych i członków ich rodzin, w tym udzielanie informacji o przysługujących uprawnieniach. Ponadto świadczymy porady i pomoc w wypełnianiu wniosków w zakresie właściwego orzecznictwa i wskazań w odniesieniu do rehabilitacji zawodowej i społecznej; dowóz niepełnosprawnych, podopiecznych GOPS /w szczególności osób samotnych, ubogich i nie posiadających własnego środka transportu/ na konsultacje lekarskie, zabiegi rehabilitacyjne, zabiegi chemioterapii, na posiedzenia komisji Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności oraz przewóz do szpitala np. psychiatrycznego, zakładu opiekuńczo – rehabilitacyjnego, do Powiatowego Urzędu Pracy, domu pomocy społecznej, dowóz części uczestników WTZ na zajęcia itp. /dotyczy to osób mogących podróżować w pozycji siedzącej;/ prowadzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego i pomocniczego - dysponujemy następującym sprzętem: laski ergonomiczne, laski z regulacją wysokości, kule rehabilitacyjne łokciowe dla dorosłych i dzieci różnego typu, balkoniki rehabilitacyjne, chodziki 4, 3, i 2 kołowe, materace przeciwoślizgowe, w tym zmiennościśnieniowe, materace rehabilitacyjne do ćwiczeń, wózki inwalidzkie, łóżka rehabilitacyjne, dowóz sprzętu rehabilitacyjnego i pomocniczego do miejsca zamieszkania osoby niepełnosprawnej/ z wyłączeniem łóżek rehabilitacyjnych, gdyż nie posiadamy samochodu towarowego;/ pomoc w organizowaniu usług opiekuńczo - gospodarczych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej; diagnoza struktury społeczeństwa naszej gminy pod kątem niepełnosprawności i występujących potrzeb. Łącznie w 2014 r. z pomocy CiIR „REVITA ” skorzystało 71 osób.

11) **Prowadzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej „DĄB” przy GOPS Białe Błota.** Warsztat Terapii Zajęciowej "Dąb" przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej jest placówką pobytu dziennego. Z proponowanych zajęć korzystało 25 osób niepełnosprawnych, które ukończyły 16 rok życia oraz legitymowały się aktualnym orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem do uczestnictwa w WTZ (12 kobiet i 13 mężczyzn). Uczestnicy zajęć to mieszkańcy gminy Białe Błota (17 osób) oraz gminy Sicienko (8 osób). Wszystkie osoby zamieszkiwały tereny wiejskie. Jednostka ta realizuje zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej, zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności uczestnika, przygotowania go do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku, w tym do podjęcia zatrudnienia w Zakładzie Aktywności Zawodowej. Działalność jednostki realizowana była w następujących formach: terapia zajęciowa, ergoterapia, trening ekonomiczny, psychoterapia, zajęcia z zakresu kultury zdrowotnej i terapii ruchem, udział w zawodach i spartakiadach sportowych. Zajęcia odbywały się w czterech pracowniach: • usług administracyjno – technicznych • szycia i rękodzieła • gospodarstwa domowego • stolarstwa lekkiego. Podejmowano współpracę z innymi instytucjami, stowarzyszeniami, wolontariuszami oraz spółdzielnią socjalną. Wśród zorganizowanych na przestrzeni roku imprez wymienić można kiermasze świąteczne, spotkania o charakterze sportowym, zabawy okolicznościowe, czy wycieczki edukacyjne. **Finansowanie WTZ:** Zgodnie z Aneksm Nr 39 z dnia 11 grudnia 2014 roku do Umowy Nr 1/2004 z 27.10.2004 w sprawie dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kosztów utworzenia i funkcjonowania WTZ zostały przekazane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie środki PFRON w wysokości 369 900,00 zł (środki finansowe zostały w całości wykorzystane na potrzeby funkcjonowania WTZ w roku 2014). Starostwo Powiatowe w Bydgoszczy przekazało dofinansowanie w wysokości 10% kosztów działalności Warsztatu w roku 2014, co stanowiło kwotę 41 100,00 zł. Dzięki inicjatywie pracowników i uczestników warsztatu w ramach programu zajęć wypracowano dodatkowe środki finansowe - saldo końcowe dochodów ze sprzedaży wyrobów i usług na dzień 31.12.2014 r. wynosiło 35.980,79 zł, w tym w znacznej mierze ze sprzedaży wyrobów kulinarnych. Dochody ze sprzedaży wyrobów i usług w wysokości 18.432,21 zł przeznaczono na integrację społeczną uczestników warsztatu, która obejmowała m. in.: udział w zawodach sportowych i spartakiadach, trening ekonomiczny, organizację i udział w Gali z okazji obchodów Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych, wycieczkę do Muzeum Mydła i Historii Brudu w Bydgoszczy, organizację i udział w Wielkiej Gali z okazji jubileuszu X-lecia WTZ, organizację spotkania z okazji Świąt Bożego Narodzenia, Świąt Wielkanocnych oraz inne spotkania okolicznościowe, terapię ruchem.

- 12) **Zapobieganie eksmisjom.** Wzorem lat ubiegłych realizowano pomoc przyznawaną w formie zasiłków celowych osobom i rodzinom mającym trudności w dokonywaniu opłat mieszkaniowych, które przekazywane były w szczególności na konta administratorów lokali mieszkalnych. Celem podjętych działań było zapobieganie powstawaniu zaległości w opłatach związanych z użytkowaniem lokali mieszkalnych, a w konsekwencji przeciwdziałanie eksmisjom i bezdomności. Pomoc w tej formie otrzymały 74 rodziny.
- 13) **Pomoc z tytułu zdarzenia losowego.** W roku ubiegłym 4 rodzinom udzielono pomocy w formie zasiłku celowego, w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego (pożary budynków, wybuchy pieców c.o., zawalenie piętra budynku). Pomocy udzielano na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, takich jak : zakup żywności, lekarstw, środków czystości, dostarczenie koniecznych usług np. podstawienie kontenera na odpady stałe, "odcięcie" lub zapewnienie dopływu energii elektrycznej. Udzielano wsparcia finansowego na zakup nowego wyposażenia i materiałów budowlanych niezbędnych do przeprowadzenia koniecznych remontów i napraw. Osobom zainteresowanym zapewniano dostęp do konsultacji psychologicznych. Zadanie realizowano we współpracy z Urzędem Gminy Białe Błota.
- 14) **Pomoc na przeprowadzenie remontów.** Zadanie realizowano mając na uwadze zobowiązanie jednostek pomocy społecznej do wspierania osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb oraz umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Starano się, w najbardziej niepokojących przypadkach, naruszających możliwość dalszego bezpiecznego funkcjonowania, zagrażających życiu lub utrudniających codzienne funkcjonowanie, przyznawać pomoc na usunięcie występujących usterek, poprawę stanu technicznego zamieszkiwanych pomieszczeń, zakup niezbędnego wyposażenia. Pomoc przyznana została 14 środowiskom, których trudna sytuacja materialna wykluczała możliwość podjęcia niezbędnych działań naprawczych we własnym zakresie.
- 15) **Organizacja „ Loterii fantowej ”.** Pracownicy ośrodka w miesiącu sierpniu przygotowali i prowadzili loterię fantową podczas Świąt Gminy. Dochód z loterii przeznaczono na dokonanie zakupu paczek świątecznych dla osób starszych i samotnych oraz na pomoc osobom niepełnosprawnym – mieszkańcom naszej gminy. Ze sprzedaży losów i uzyskanych darowizn uzyskano łącznie kwotę 3 550 zł.
- 16) **Wigilia oraz paczki świąteczne dla osób starszych i samotnych z terenu gminy.** Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w roku ubiegłym po raz drugi zdecydował o przygotowaniu paczek świątecznych z myślą o osobach starszych, samotnych i niepełnosprawnych. Ze względu na docierające do pracowników GOPS sygnały o pozytywnej ocenie tej formy wsparcia postanowiono kontynuować przygotowanie paczek żywnościowych w kolejnym roku. Dla wyłonionej przez pracowników socjalnych 50 grupy osób zakupione zostały takie artykuły żywnościowe, aby każda osoba z przekazanych artykułów mogła przygotować wigilię we własnym domu. Na ten cel wydatkowano kwotę 3 549,08 zł. Wartość 1 paczki wyniosła 70,98 zł.
- 17) **Realizacja usług opiekuńczych.** Usługi obejmowały pomoc w czynnościach gospodarskich, w szczególności takich jak: sprzątanie, pranie odzieży i pościeli, pomoc w utrzymaniu higieny osobistej, przygotowywanie posiłków, palenie w piecu, zakup i podawanie lekarstw, organizowanie wizyt lekarskich, zakup podstawowych artykułów spożywczych i przemysłowych, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych. Pomocą w tej formie objęto 17 środowisk. Wykonano 2 411 h usług. Średni koszt 1 h usług wynosił ok. 9,68 zł.
- 18) **Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.** Pomoc w tym zakresie polega na niesieniu specjalistycznej pomocy pielęgniarskiej w zakresie samoobsługi, mobilizowaniu do systematycznego wykonywania higieny osobistej, przeprowadzaniu rozmów terapeutycznych w zakresie edukacji zdrowotnej, przekonywaniu do systematycznego leczenia farmakologicznego, nawiązania, bądź utrzymywania kontaktów z Poradnią Zdrowia Psychicznego, kształtowanie pozytywnych relacji osoby wspieranej z członkami rodziny, interwencje kryzysowe w środowiskach itp. W roku 2014 pracę ze środowiskami podopiecznych korzystających z tej formy pomocy kontynuował logopeda, specjalista z zakresu terapii behawioralnej, pielęgniarka. Usługami specjalistycznymi objęto 9 osób. Świadczone 1 401 godzin usług. Średni koszt 1 h usług wynosił ok. 51 zł.
- 19) **Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.** Zadanie realizowane jest w oparciu o znowelizowaną w 2014 roku Ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz przyjętą przez Radę Gminy w Białych Błotach Uchwałę w sprawie przyjęcia „Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Białe Błota” na lata 2011- 2015". Obsługę organizacyjno - techniczną zespołu interdyscyplinarnego zapewnia ośrodek pomocy społecznej zgodnie z art. 9a, ust. 9 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, w skład której wchodzi przedstawiciele różnych instytucji (prokuratura i sądownictwo, policja, oświata, służba zdrowia, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pomoc społeczna). W roku 2014 powołano 32 grupy

robocze. Odbyło się 121 posiedzeń grup roboczych. Prowadzono łącznie 43 Niebieskie Karty, z czego 32 założone zostały w 2014 r. W 18 przypadkach Niebieska Karta założona została przez policję, w 12 przez pomoc społeczną, 1 przez służbę zdrowia i 1 przez szkołę. Najczęściej ofiarami przemocy domowej były kobiety oraz kobiety z dziećmi. Kobiety, które stają się ofiarami przemocy cierpią w związku z najróżniejszymi zaburzeniami emocjonalnymi, między innymi takimi jak: wyuczona bezradność, uzależnienie od związku, współuzależnienie lub też mają zaburzoną osobowość. Dzieci są najsłabsze i najbardziej bezbronne, kiedy doświadczają przemocy nie mają możliwości obrony przed oprawcą. W związku z powyższym wymagają szczególnego wsparcia i pomocy osób, które zajmują się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Dane statystyczne wskazują, iż wśród osób doświadczających przemocy dominują kobiety (w roku 2014 - 21). W 2014 r. odnotowano jeden przypadek stosowania przemocy wobec dziecka, 3 przypadki stosowania przemocy wobec partnerki i dziecka, 1 przypadek stosowania przemocy wobec rodzica, 4 przypadki wobec innych osób wspólnie zamieszkujących (rodzeństwo, teściowa). W 2014 r. po raz pierwszy odnotowano przypadek stosowania przemocy wobec partnera i dzieci przez partnerkę. Z powyższych danych wynika, iż najczęściej zachowania przemocowe skierowane są wobec żony lub konkubiny. Mężczyźni będący ofiarami przemocy nadal często milczą, ponieważ wstyd, zażenowanie i strach przed krytyką to główne przyczyny nie zwracania się o pomoc. Pomimo faktu, że ostatnie lata przyniosły znaczące zmiany w postrzeganiu zjawiska przemocy wobec kobiet to i tak one najbardziej narażone są na negatywne działania swoich partnerów, czy mężów. Należy też stwierdzić, że w każdym przypadku Niebieskiej Karty dzieci nie doświadczają przemocy bezpośredniej tj. są one świadkami kłótni, awantur osób dla nich najbliższych. Jak obrazują dane statystyczne w sprawach, które trafiły do Zespołu Interdyscyplinarnego największym czynnikiem determinującym przemoc w rodzinie nadal jest alkohol (20). Porównując dane z rokiem 2013 możemy zobaczyć wzrost czynnika determinującego przemoc jakim jest alkohol. Kolejnym czynnikiem determinującym przemoc w rodzinie są konflikty rodzinne (9), problemy ekonomiczne (9), bezrobocie (4), zazdrość (5), walka o majątek (2), zaburzenia psychiczne (4), bezradność opiekuńczo – wychowawcza (3) i środki odurzające (1). W roku 2014 nie stwierdzono przypadków jak i czynników determinujących przemoc z powodu migracji (0), czy problemów zdrowotnych (0). Z analizy dokumentów można stwierdzić, że źródłem napięć w rodzinie między małżonkami jest trudna sytuacja ekonomiczna, szczególnie, gdy problemowi temu towarzyszy alkoholizm jednego lub obojga małżonków. Jak wskazują powyższe dane gmina Białe Błota boryka się z problemem uzależnienia od alkoholu, który staje się czynnikiem determinującym przemoc w rodzinie. Alkoholizm to choroba, która polega na utracie kontroli nad ilością spożywanego alkoholu. Życie z alkoholikiem wiąże się ze stanem permanentnego napięcia i przeciążenia emocjonalnego. Alkohol w rodzinie pociąga za sobą inne formy patologii, np. pojawia się przemoc seksualna, przemoc fizyczna, agresja, problemy finansowe, przemoc psychiczna problemy w kontaktach z ludźmi, problemy z prawem. W 2014 r. zaobserwowano zjawisko „pętli kredytowej”, które prowadziło do kryzysu a w konsekwencji do przemocy w rodzinie. W roku 2014 kontynuowano monitoring środowisk objętych procedurą Niebieskie Karty. Odbyło się 14 wyjazdów niezapowiedzianych w godzinach popołudniowo- wieczornych lub w sobotę, w tym 175 wizyt środowisk przez stałą Grupę Roboczą. Celem wizyt było zapewnienie poczucia bezpieczeństwa, opracowanie i wdrożenie w życie strategii postępowania w konkretnych przypadkach, włączenie niezbędnych instytucji i wykorzystanie profesjonalnych metod pracy. W wyniku działań Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych, w celu przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i odseparowania sprawcy przemocy w rodzinie udało się uzyskać: nakaz opuszczenia lokalu wydane przez Prokuraturę : 2, nakaz opuszczenia lokalu wydany przez Sąd Karny: 1, eksmisja z domu rodzinnego na podstawie art. 11a Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie: 2 i 1 sprawa w toku, zawiadomienie Prokuratury przez Zespół Interdyscyplinarny w roku 2014 o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 kk: 5, zawiadomienie prokuratury przez osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że doświadcza przemocy o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 kk: 6, wyrok skazujący z art. 207 §1 kk: 4 i 4 sprawy w toku, ograniczenie wolności: 0, zakaz styczności/zbliżania/kontaktowania się: 4, odebranie dzieci zgodnie z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie: 1, zmotywowano do uczestnictwa w programie Korekcyjno – Edukacyjnym dla sprawców przemocy w rodzinie: 6 osób. W/w program ukończyły 3 osoby. Podjęcie stacjonarnego i ambulatoryjnego dobrowolnego leczenia odwykowego /konsultacji terapeutycznych: 16, wystosowane wnioski o przymusowe leczenie do Prokuratury przez Zespół Interdyscyplinarny: 6, wystosowane wnioski o podjęcie działań w ramach kompetencji GKRPA: 9, wydane przez Sąd postanowienie o przymusowym leczeniu uzależnienia od alkoholu: 3, zawiadomienie do Sądu Rodzinnego o sytuacji małoletniego dziecka: 7, wyjazdowe konsultacje psychiatryczne: 4, Stacjonarne konsultacje psychiatryczne: 3. Prawidłowe funkcjonowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie wymaga podejmowania kompleksowych, interdyscyplinarnych oddziaływań wobec osób i rodzin dotkniętych tym problemem.

Interdyscyplinarny charakter działań, zaangażowanie wielu instytucji i organizacji ma na celu zmniejszenie skali i skutków przemocy domowej.

20) **Realizacja zadań wynikających z wprowadzenia w życie nowej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym zatrudnienie asystenta rodziny.** Realizację tego zadania wprowadzone zostało w życie od miesiąca czerwca 2013 r., w związku z zatrudnieniem asystenta rodziny w pełnym wymiarze czasu pracy. Przemiany jakie dokonały się we współczesnej rodzinie nie zawsze pociągają za sobą pozytywne skutki. Coraz więcej rodzin nie potrafi radzić sobie z licznymi trudnościami, które utrudniają wypełnianie funkcji rodziny, co może doprowadzić do jej niewydolności. W związku z powyższym realizacja „Gminnego Programu Wsparcia Rodziny w Gminie Białe Błota na lata 2013 - 2015” stanowi kluczowe zadanie polityki społecznej w naszej gminie w zakresie wsparcia rodzin w pokonywaniu występujących trudności. Asystent rodziny pracował z 17 rodzinami, tj. z 71 osobami w rodzinach w tym 37 dzieci. Głównym celem asystentury było podniesienie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia z sytuacjami dnia codziennego przez rodziców lub opiekunów dzieci. Efektem powinno być odzyskanie przez nich kontroli nad własnym życiem, która pozwoli na bycie samodzielnym oraz na wypełnianie roli rodzica, w taki sposób, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci. Partycypacja Gminy w kosztach utrzymania 9 dzieci w pieczy zastępczej w roku 2014 wyniosła 8 858,58 zł. Wszystkie dzieci przybywały w niezawodowych rodzinach zastępczych. W ramach kompleksowego działania w omawianej sferze kontynuowano współpracę z Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy w zakresie aktywizacji zawodowej podopiecznych GOPS, dzieciom i młodzieży zapewniono możliwość spożywania posiłków oraz wyposażenie w podręczniki i przybory szkolne. Ważne jest wprowadzenie działań profilaktycznych, które będą wspierać rodzinę poprzez współpracę wielu instytucji. Konieczne jest podjęcie działań edukacyjnych kierowanych do rodziców mających na celu podniesienie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych, prowadzenie warsztatów pokazujących rodzicom jak można radzić sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych, pokazywanie dzieciom jak ważna jest rodzina i jakie pełni funkcje w życiu społecznym, trafiać do rodzin poprzez festyny rodzinne oraz lokalne programy i gazety. Rodzina powinna być środowiskiem miłości, opieki, bezpieczeństwa i schronieniem przed złem całego świata.

21) **Program zdrowotny pod nazwą "Zapobieganie występowaniu zaburzeń psychicznych - życie bez barier".** W roku ubiegłymtutejszy Ośrodek po raz kolejny realizował profilaktyczny program zdrowotny pod nazwą „Zapobieganie występowania zaburzeń psychicznych – życie bez barier”. Była to kontynuacja realizowanych zadań zainicjowanych w 2013 r. Na realizację programu w roku 2014 uzyskano z budżetu gminy kwotę 10 000 zł. Na terenie naszej gminy - oprócz realizowanych w latach 2008-2010, 2011-2012, 2013-2014 edycji programu zdrowotnego – występuje brak specjalistycznego wsparcia dla tej części lokalnej społeczności, która dotknięta jest zaburzeniami psychicznymi, a występujące potrzeby zaspokajane są poza jej granicami. Prowadzenie Punktu Interwencji Kryzysowej - Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Białe Błota w dotychczasowej formie (tj. zatrudnienie psychologa i terapeutów) nie są w stanie odpowiedzieć na złożone i specyficzne problemy osób dotkniętych zaburzeniami psychicznymi. Stąd też zasadna była potrzeba kontynuacji działań mających na celu ponowne przyjęcie programu do realizacji, co poparte zostało przez władze gminne. Potrzebę taką potwierdzali również pracownicy socjalni GOPS na co dzień pracujący ze środowiskami dotkniętymi zaburzeniami psychicznymi. Wprowadzona przez GOPS w 2007 roku pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych, którą objęte są osoby zaburzone psychicznie, również nie zaspokaja występujących w tym zakresie potrzeb. Ponadto doświadczenie zdobyte przez GOPS podczas realizacji poprzednich edycji programu zdrowotnego potwierdzało potrzebę kontynuacji tej formy pomocy w systemie stacjonarnym i wyjazdowym. Wprowadzenie konsultacji wyjazdowych lekarza psychiatry przy współudziale pracownika socjalnego do środowisk szczególnie trudnych, specyficznych z uwagi na rodzaj schorzenia lub tych, które we własnym zakresie nie mogły dotrzeć na konsultacje stacjonarną okazało się pomysłem trafionym. Znajomość środowisk przez pracowników socjalnych ułatwiała psychiatrze nawiązanie bezpośredniego kontaktu z osobą zainteresowaną i jej najbliższym otoczeniem, wpływała pozytywnie na otwartość zainteresowanych i pogłębiała zaufanie. Stąd w projekcie realizacji programu uwzględniono ten rodzaj wsparcia w rozszerzonym zakresie Program realizowany był w okresie od 1 lutego do 29 grudnia 2014 r. Doradztwem specjalistycznym z zakresu psychiatrii zajmował się lekarz specjalista psychiatra. Rozpoczęcie programu poprzedziło opracowanie i wykonanie plakatów propagujących ideę programu w lokalnym środowisku poprzez ich wykonanie i dystrybucję - zadanie to realizował WTZ "Dąb" w Białych Błotach. Konsultacje stacjonarne realizowano zgodnie z opracowanym harmonogramem w pomieszczeniach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach w każdy pierwszy roboczy poniedziałek miesiąca w godzinach 16.30-19.30. W obrazie klinicznym – jak wynika ze sprawozdania lekarza psychiatry - dominowały reakcje adaptacyjne,

stresowe oraz w drugiej kolejności zaburzenia związane z nadużywaniem alkoholu. Wydawano opinie dotyczące występowania problemu alkoholowego na wniosek Zespołu Interdyscyplinarnego. W roku 2014 po raz pierwszy miała miejsce konsultacja wyjazdowa na wniosek asystenta rodziny. Zrealizowano 31 h konsultacji wyjazdowych, z których skorzystało 29 osób (w tym podczas dwukrotnie organizowanych we współpracy z NZOZ "Ikar" w Białych Błotach tzw. Białych Sobót) oraz 30 h konsultacji stacjonarnych (amulATORYJNYCH), w ramach których wsparcie otrzymało 18 osób. Realizacja programu kontynuowana będzie od lipca 2015 r.

VI. UWAGI DOTYCZĄCE REALIZACJI BUDŻETU W 2014 r.

1) Budżet Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach / łącznie z jednostkami organizacyjnymi / w 2012 r. wynosił 7 837 105 zł, w tym :

- dotacja celowa budżetu państwa.....5 037 931
- środki własne 2 293 125
- środki PFRON (WTZ).....369 900
- dofinansowanie działalności WTZ przez Starostwo Powiatowe.....41 100
- środki wypracowane przez WTZ.....35 981
- dotacja gminy na realizację programu zdrowotnego „Zapobieganie występowaniu zaburzeń psychicznych”.....9 904
- darowizny na cele pomocy społecznej oraz środki z Loterii Fantowej.....3 550

VII. DZIAŁANIA KIERUNKOWE GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ROKU 2015

1) Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz innych ustaw, dotyczących w szczególności :

- diagnozy aktualnych potrzeb społecznych występujących na terenie gminy Białe Błota;
- wypłacanie zasiłków;
- udzielania pomocy rzeczowej, w szczególności na zakup żywności (realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”)
- organizowania usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych,
- przeciwdziałania eksmisjom i bezdomności,
- przyznawania i realizacji wypłat świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- wydawania ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny (do marca 2015 r. Od kwietnia br. zadanie to realizuje Urząd Gminy w Białych Błotach).
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalno - rentowe i zdrowotne za osoby pobierające świadczenia obligatoryjne.

2) Zorganizowanie ferii zimowych i wypoczynku letniego dla dzieci w formie półkolonii.

3) Dożywianie dzieci i młodzieży, kontynuowanie pomocy w formie wydawania posiłków osobom bezdomnym oraz osobom dorosłym, które własnym staraniem nie mogą przygotować gorącego posiłku.

4) Prowadzenie Punktu Interwencji Kryzysowej - Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego.

5) Kontynuacja działalności Świetlicy Socjoterapeutycznej „Małgosia” w Cielu oraz Ośrodków Wsparcia i Integracji w miejscowościach Kruszyn Krajeński, Trzciniec i Murowaniec, jak również grup terapeutycznych w Łochowie i Lisim Ogonie.

6) Kontynuacja działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej „Dąb” w Białych Błotach.

7) Wspieranie osób starszych, chorych i niepełnosprawnych poprzez kontynuowanie działalności Centrum Integracji i Rehabilitacji „REVITA”.

8) Przygotowanie loterii fantowej na rzecz osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych.

- 9) Organizacja imprez sportowo – integracyjnych dla osób niepełnosprawnych i członków ich rodzin.
- 10) Organizacja i prowadzenie aktywnych form zwalczania bezrobocia we współpracy z PUP w Bydgoszczy oraz Urzędem Gminy Białe Błota.
- 11) Skierowanie pomocy do środowisk mających bardzo trudne warunki mieszkaniowe, w szczególności do rodzin wielodzietnych, niepełnych i osób samotnych, w celu podniesienia standardu zajmowanych lokali mieszkalnych. Działania te kierowane będą w szczególności do tych środowisk, które zamieszkują w warunkach uwłaczających godności człowieka, zagrażających zdrowiu lub życiu, a które w ramach własnych możliwości finansowych nie są w stanie przeprowadzić koniecznych remontów, czy dokonać zakupu podstawowego wyposażenia.
- 12) Realizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – uczestnictwo w pracach zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych, zapewnienie obsługi administracyjno- technicznej.
- 13) Realizacja zadań wynikających z wprowadzenia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym zatrudnienie asystenta rodziny.
- 14) Kierowanie osób do Środowiskowego Domu Samopomocy w Cielu.
- 15) Realizacja usług remontowych: utworzenie serwerowni (zgodnie z zaleceniem przeprowadzonego audytu zabezpieczeń systemu informatycznego GOPS) oraz remont pomieszczeń GOPS z przeznaczeniem na archiwum i pomieszczenie biurowe.
- 16) Realizacja zadań inwestycyjnych: zabudowa ogrodu zimowego na tarasie Świetlicy socjoterapeutycznej "Małgosia" w Cielu - II etap; zakup samochodu dla WTZ "Dąb".
- 17) Podejmowanie akcji pomocowych, działań interwencyjnych stosownie do występujących potrzeb.
- 18) Pozyskiwanie środków pozabudżetowych w miarę pojawiających się możliwości na przestrzeni roku.

Przewodniczący Rady Gminy
Białe Błota

Jacek Grzywacz

POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2015**1) Zasiłki i pomoc w naturze:**

a) składki na ubezpieczenie zdrowotne:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2015
852-85213	dotacja: 38 084	dotacja 20 300

b) zasiłki okresowe:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2015
852-85214	dotacja: 55 600	dotacja: 29 000
	środki własne: 71 000	środki własne: 71 000

c) zasiłki celowe oraz składki na ubezpieczenie społeczne:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2015
852-85214 - zasiłki celowe	środki własne: 322 000	środki własne: 306 194
852-85214 - składki na ubez.p.społeczne	środki własne: 1 000	środki własne: 1 000

d) zasiłki stałe:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2015
852-85216	dotacja celowa: 160 818	dotacja celowa: 79 358

- Potrzeby dotyczą określenia wielkości środków finansowych potrzebnych na realizację zadań własnych w formie przyznawania zasiłków i pomocy w naturze. Potrzeby te związane są m.in. z koniecznością pokrywania wydatków na świadczenia zdrowotne, w szczególności osób bezdomnych i innych, które nie mają żadnych źródeł utrzymania i nie są objęte ubezpieczeniem zdrowotnym (art.17 ust.1 pkt. 7, ustawy o pomocy społecznej - zadanie własne o charakterze obowiązkowym). Wykazane dane obejmują również wypłatę świadczeń obligacyjnych - zasiłków okresowych oraz zasiłków stałych dla osób legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności z ustalonym, co najmniej, umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Występuje niedobór środków finansowych na realizację opisanych zadań obligacyjnych w części dotyczącej dotacji celowej (zasiłki stałe, okresowe, składki na ubezpieczenie zdrowotne) i fakultatywnych (zasiłki celowe). Ośrodek aplikował wnioski do Wydziału Polityki Społecznej w Bydgoszczy z prośbą o zwiększenie dotacji na wypłatę świadczeń obligacyjnych oraz dofinansowania realizacji zadań własnych. W przypadku niedoborów na przyznawanie i wypłatę świadczeń finansowanych z budżetu gminy (np. zasiłki celowe) tutejszy Ośrodek wystąpi do Wójta Gminy Białe Błota z wnioskiem o dokonanie zwiększenia budżetu.

2) Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2015
852-85228 - zadanie własne	usługi opiekuńcze: 33 000	usługi opiekuńcze: 27 500
852-85228 - zadanie zlecone	specjalistyczne usł.opiekuńcze: 88 000	specjalistyczne usł.opiekuńcze: 43 921

- Potrzeby dotyczą usług opiekuńczych, które obejmują pomoc sąsiedzką w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób. Świadczona w tym zakresie pomoc polega na zatrudnianiu na umowę - zlecenie opiekunów, którzy pomagają wymienionej wyżej grupie osób w wykonywaniu podstawowych czynności życiowych i gospodarskich, takich jak: przygotowywanie posiłków, robienie zakupów, sprzątanie, pomoc w utrzymywaniu higieny osobistej, palenie w piecu itp. Zadanie to wykonywane jest również przez osoby realizujące prace społecznie użyteczne na terenie gminy. W kosztach prac partycypować będzie Powiatowy Urząd Pracy. Występuje niedobór środków na usługi realizowane w ramach zadań własnych - potrzebę tę częściowo zabezpieczać będą usługi wykonywane w oparciu o realizację prac społecznie - użytecznych. W ramach opisywanego rozdziału świadczona jest także pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych, która skierowana jest do osób z zaburzeniami psychicznymi (zadanie zleczone). Potrzeby w tym zakresie na bieżąco zgłaszane są do WPS w formie miesięcznych i okresowych sprawozdań. Zadanie realizowane jest bezpośrednio przez specjalistów zatrudnionych przez GOPS.

3) Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2015
852-85295	ogółem: 323 860	ogółem: 323 860
	dotacja: 209 800	dotacja: 209 800
	środki własne: 114 060	środki własne: 114 060

- Od stycznia 2014 r. obowiązują nowe zasady realizacji programu, które nakreślone zostały w Uchwale Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" na lata 2014 -2020 (M.P. z 2013 r., poz. 1024). Opisywane zadanie obejmuje: a) Dożywianie dzieci i młodzieży realizującej obowiązek szkolny. Wydatki obejmują opłacenie należności za posiłki spożywane przez dzieci i młodzież w żłobkach, przedszkolach oraz w miejscu realizacji obowiązku szkolnego. Uczniowie zamieszkujący na terenie gminy dodatkowo objęci są dożywianiem w postaci drugich śniadań, które w roku bieżącym wydawane były w okresie od stycznia do marca, z uwagi na większe zapotrzebowanie energetyczne młodzieży, z uwagi na okres zimowy. b) Podobnie, jak w latach poprzednich, pomoc przyznawana będzie w formie zasiłków celowych na zakup żywności w formie gotówkowej oraz rzeczowej na konta sklepów spożywczych. Rozwiązanie takie dotyczyć będzie środowisk trudnych, które przyznana pomoc wykorzystują niezgodnie z przeznaczeniem. Uwagi: W chwili obecnej trudno oszacować, czy wystąpi niedobór środków finansowych na realizację programu i ewentualnie w jakiej wysokości. Będzie to możliwe do określenia po pierwszym półroczu br. Nadmienić jednak należy, iż wprowadzone w życie przepisy prawa wykluczają możliwość finansowania kosztów dowozu posiłków. Zadanie to realizowane jest poza kosztami programu w rozdz. 85295 - Pozostała działalność, w ramach zadań własnych. Ponadto, zgodnie z otrzymanymi na początku bieżącego roku interpretacjami, dzieciom i osobom dorosłym można przyznać wyłącznie jeden gorący posiłek. Oznacza to, że Ośrodek nie będzie mógł realizować pomocy w formie drugich śniadań dla dzieci oraz finansować posiłków w formie tzw. całodziennego wyżywienia (dla dzieci korzystających z opieki żłobka, przedszkola, czy przebywających w internatach).

4) Domy Pomocy Społecznej:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2015
852-85202	200 000	170 000

- W ramach omawianego rozdziału podejmowane są zadania związane z umieszczaniem oraz ponoszeniem odpłatności za pobyt mieszkańców naszej gminy w Domach Pomocy Społecznej. Zadanie to nałożone zostało na samorządy terytorialne w 2004 r. przez znowelizowaną wówczas ustawę o pomocy społecznej. Aktualnie w DPS przebywa 9 osób z terenu naszej gminy, w tym w koszcie pobytu 8 osób skierowanych do DPS partycypuje gmina, z czego 3 osoby skierowano w bieżącym roku. W przypadku niedoborów tutejszy Ośrodek wystąpi do Wójta Gminy Białe Błota z wnioskiem o zwiększenie budżetu na realizację tego zadania.

5) Ośrodki Wsparcia i Integracji - świetlice w Kruszynie Krajeńskim, Trzcińcu i Murowańcu:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2015
852-85203	239 525	239 525

- Oferta Ośrodków Wsparcia i Integracji dostosowana została do posiadanych środków budżetowych.

6) Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny / program wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2015
852-85212	ogółem: 3 994 500	ogółem: 3 977 164
	świadczenia społeczne - dotacja: 3 826 165	świadczenia społeczne - dotacja: 3 826 165
	inne koszty: /obsługa/ - dotacja: 118 335	inne koszty: /obsługa/ - dotacja: 118 335
	inne koszty: /obsługa/ - środki własne: 50 000	inne koszty: /obsługa/ środki własne: 32 664

- Występuje niedobór środków na obsługę postępowań prowadzonych wobec dłużników alimentacyjnych. Tutejszy Ośrodek wystąpi z wnioskiem do Wójta Gminy w Białych Blotach w kwestii zwiększenia środków celem zapewnienia płynnej i możliwie efektywnej realizacji nałożonego na gminę zadania.

7) Przeciwdziałanie alkoholizmowi (środki z funduszu alkoholowego):

a) Świetlica socjoterapeutyczna „Małgosia” w Cielu

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2015
851-85154	126 000	126 000

- Świetlica działa w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Aktualnie w zajęciach uczestniczy 46 dzieci. Kontynuację pracy świetlicy uzasadnia potrzeba ochrony dzieci pochodzących ze środowisk wiejskich, „popegeerowskich”, dotkniętych szeregiem dysfunkcji społecznych (długotrwałe bezrobocie, niskie dochody, wielodzietność, ciasnota i brak warunków do nauki w domu, problem alkoholowy i przemocy w rodzinie). W świetlicy prowadzone jest dożywianie dzieci finansowane z funduszu alkoholowego - utworzony został tutaj punkt wydawania posiłków.

b) Wypoczynek dzieci i młodzieży

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2015
851-85154	15 000	15 000

- W ramach zadania w 2015 r. organizacja wypoczynku obejmować będzie ferie zimowe oraz wypoczynek letni w formie półkolonii. Zabezpieczona kwota budżetu pozwoli na zorganizowanie wypoczynku w zaplanowanej formie.

8) Grupy terapeutyczne w Łochowie i Lisim Ogonie:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2015
851-85154	8 000	8 000

- Wykazana wyżej kwota obejmuje wydatki związane z realizacją umów cywilno - prawnych, z uwagi na zatrudnienie specjalistów prowadzących cotygodniowe zajęcia terapeutyczne dla grupy dzieci pochodzących ze środowisk dotkniętych różnego rodzaju dysfunkcjami społecznymi, a także koszty związane z zakupem wyposażenia niezbędnego do prowadzenia zajęć oraz zakupu żywności dla dzieci. Zajęcia prowadzone są w Zespole Szkół w Łochowie oraz w Świetlicy Wiejskiej w Lisim Ogonie.

9) Punkt Interwencji Kryzysowej - Rodzinny Punkt Konsultacyjny :

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2015
851-85154	ogółem: 72 000	ogółem: 72 000

PIK-RPK: 18 000	PIK-RPK: 18 000
terapia/rozszerzenie dostępu: 54 000	terapia/rozszerzenie dostępu: 54 000

- W ramach działalności Punktu świadczone są usługi psychologiczne, terapeutyczne i prawne dla mieszkańców gminy. Dyżury psychologa odbywają się co wtorek w GOPS Białych Błotach i Ośrodku Zdrowia w Łochowie (naprzemiennie), natomiast spotkania z terapeutami mają miejsce w siedzibie GOPS, Ośrodku Zdrowia "Zdrowie" w Łochowie, w Świetlicy socjoterapeutycznej "Małgosia" w Cielu oraz przy Parafii w Murowańcu. W ramach w/w środków finansowych organizowane są również spotkania dla osób uzależnionych oraz niepijących członków rodzin, które dotknięte są problemem alkoholowym. Ponadto w piątki w siedzibie GOPS osoby zainteresowane skorzystać mogą z bezpłatnych porad radcy prawnego.

10) Pozostała działalność – planowana jest realizacja następujących Programów:

b) Warsztat Terapii Zajęciowej "Dąb":

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2015
852-85295	PFRON: 369 900	PFRON: 369 900
	PCPR: 41 100	PCPR: 41 100
	środki własne (sołeckie): 15 000	środki własne (sołeckie): 15 000

- Wymienione zadania skierowane są do grupy osób niepełnosprawnych oraz członków ich rodzin stosownie do założeń przyjętych w roku 2005, które sformułowane zostały w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Białe Błota. Realizowane są we współpracy z Urzędem Marszałkowskim w Toruniu, Starostą Powiatu Bydgoskiego, Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Urzędem Gminy w Białych Błotach. Warsztat Terapii Zajęciowej „Dąb” prowadzi rehabilitację społeczną i zawodową ukierunkowaną na przygotowanie uczestników zajęć do podjęcia stałego zatrudnienia i osiągnięcia własnego dochodu w formach strukturalnych funkcjonujących w ramach Ośrodka Sportu i Rehabilitacji - Zakładu Aktywności Zawodowej. Nadal występuje potrzeba zakupu autobusu dla potrzeb związanych z dowozem uczestników WTZ. Koszt zakupu nowego środka transportu jest wysoki - wynosi ok. 200 000,00 zł. Z uwagi na możliwość obniżenia kosztów transportu oraz stopień amortyzacji samochodu aktualnie wykorzystywanego do przewozu uczestników i ponoszonych kosztów napraw dokonanie zakupu autobusu jest zasadne.

c) Centrum Integracji i Rehabilitacji "REVITA"

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2015
852-85295	72 160	72 160

- Centrum Integracji i Rehabilitacji „REVITA” zapewnia nieodpłatne użyczenie sprzętu rehabilitacyjnego, poradnictwo społeczne i zawodowe, a także organizowanie transportu do placówek służby zdrowia. Środki zabezpieczone w budżecie pozwolą na realizację zadania zgodnie z przyjętymi założeniami.

11) Inne programy :

a) Ośrodki Wsparcia:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2015
852-85203	25 000	25 000

- W ramach rozdziału zaplanowano wydatki związane z koniecznością ponoszenia odpłatności za pobyt 1 osoby niepełnosprawnej z terenu naszej gminy w Ośrodku Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Intelktualnie przy Domu Pomocy "Słoneczko" funkcjonującym na terenie Bydgoszczy. Obowiązek odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia na gminy nałożyła zmiana wniesiona do ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 lutego 2010 r. (Dz. U. Nr 40, poz. 229).

b) Pozostałe zadania:

Dział / Rozdział	Nazwa zadania	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2015
852-85295	Prace społecznie-użyteczne	46 700	46 700
852-85295	Program wychodzenia z bezdomności	3 000	3 000
852-85295	Pieczą zastępcza - koszty pobytu dziecka w zastępczych formach opieki	36 100	36 100
852-85295	Koszty dowozu posiłków	16 000	16 000
852-85295	Koszty transportu medycznego	2 000	2 000
852-85295	Organizacja Wigilii (paczki)	2 000	2 000
852-85295	Mieszkanie kryzysowe	5 000	5 000

852-85295	Karta Dużej Rodziny (do III/2015)	2 716	603
852-85205	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - Zespół Interdyscyplinarny	20 100	20 100
852-85206	Zatrudnienie asystenta rodziny, specjalisty pracy z rodziną oraz utworzenie rodziny wspierającej	81 188	81 188

- Realizacja wymienionych zadań dostosowana będzie do możliwości budżetu, który zasadniczo odpowiada występującym potrzebom. Wyjątek stanowią wydatki związane z wydawaniem Karty Dużej Rodziny. Zadanie to realizowane było do marca br. przez Sekcję Świadczeń Rodzinnych przy GOPS. Od kwietnia br. KDR jest przeEwentualne zmiany zadań lub pojawiające się na przestrzeni roku nowe zadania zgłaszane będą do WPS w Bydgoszczy lub Urzędu Gminy w Białych Błotach i na bieżąco zabezpieczane finansowo.

c) Zadania remontowe i inwestycyjne:

Dział / Rozdział	Nazwa zadania	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2015
852-85295	Utworzenie serwerowni oraz remont pomieszczeń GOPS	20 000	20 000
852-85295	Zakup samochodu-WTZ "Dąb"	200 000	15 000
852-85295	Zabudowa ogrodu zimowego na tarasie Świetlicy socjoterapeutycznej "Małgosia" w Cielu - II etap	ok. 79 850	31 000

- Utworzenie serwerowni konieczne jest z uwagi na zalecenia audytu zabezpieczeń systemu informatycznego GOPS, który przeprowadzony został w 2014 r. Dostosowanie pomieszczenia na ten cel wiąże się z koniecznością przeprowadzenia remontów innych pomieszczeń GOPS z przeznaczeniem na przeniesienie archiwum i pomieszczenie biurowe. Wykonane zadania wpłyną na poprawę jakości pracy świadczonej przez pracowników przy wykorzystaniu środowiska komputerowego, podwyższenie parametrów pracy zakupionego sprzętu oraz polepszenie warunków pracy w GOPS. Zakup nowego środka transportu na potrzeby WTZ "Dąb" jest konieczny z uwagi na stopień amortyzacji obecnie wykorzystywanego samochodu do dowozu osób niepełnosprawnych - uczestników warsztatu, który został zakupiony w 2004 r. i jest intensywnie użytkowany. Z uwagi na konieczność zapewnienia bezpieczeństwa i jakości świadczonych usług należałoby dokonać zakupu nowego autobusu. Niebagatelne znaczenie ma tutaj również aspekt ekonomiczny - zużycie paliwa i coraz częstsze naprawy środka transportu pozostającego aktualnie w dyspozycji WTZ pociągają za sobą znaczne wydatki budżetowe. WTZ "Dąb" partycypować będzie w kosztach zakupu samochodu. Planowane jest również przystąpienie do drugiego etapu prac związanych z zabudową ogrodu zimowego na tarasie Świetlicy socjoterapeutycznej "Małgosia" w Cielu.

12) **Uwagi końcowe - rekomendacje Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach.** Na podstawie danych przedstawionych w niniejszym sprawozdaniu – podobnie jak w latach poprzednich - rekomendujemy potrzebę realizacji następujących zadań: **1) Praca socjalna.** Nadal występuje potrzeba objęcia pomocą tych środowisk, które zamieszkują w warunkach uwłaczających godności człowieka, a które przy wykorzystaniu własnych możliwości finansowych nie są w stanie poprawić stanu technicznego budynków, mieszkań. Remonty tych lokali realizowane będą przy udziale środków finansowych GOPS w formie zasiłków, przy efektywnym udziale podopiecznych GOPS, którzy zdobyli kwalifikacje zawodowe adekwatne do obecnych potrzeb rynku pracy w ramach projektu POKL: TACY SAMI. Planujemy, w ramach budżetu zabezpieczonego na wypłatę zasiłków, wspierać rodziny, w szczególności niepełne, wielodzietne, osoby starsze, samotne i niepełnosprawne w pokonywaniu występujących trudności w tym zakresie. Charakter problemów występujących w środowiskach wskazuje również na potrzebę intensyfikacji działań pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w zakresie podniesienia jakości relacji w rodzinie, wsparcia w działaniach zmierzających do aktywizacji zawodowej oraz w załatwianiu spraw zgodnie z przysługującymi uprawnieniami. Podkreślić należy, iż zauważa się zmianę charakteru pracy pracownika socjalnego. Staje się on profesjonalistą bezpośrednio wspierającym osoby i rodziny w pokonywaniu ich trudności życiowych, a nie wyłącznie osobą przyznającą zasiłki. **2) Wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych.** Równie ważną kwestią pozostałą do rozwiązania jest konieczność rozszerzania pomocy w formie opieki długoterminowej nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi na terenie naszej gminy. Problem ten dotyczy nie tylko środowisk kwalifikujących się do pomocy społecznej. Stąd wynika potrzeba rozpatrzenia możliwości zapewnienia stosownego wsparcia, czy budowania takich form wsparcia, które pozwolą na zaspokojenie tych potrzeb w środowisku lokalnym. Zasadność takich działań potwierdzają stale rosnące koszty związane z ponoszeniem odpłatności za umieszczanie osób starszych, chorych – mieszkańców gminy w DPS (aktualnie średni miesięczny koszt odpłatności za pobyt w DPS waha się od 2 957,27 zł do 3 403,98 zł - w miesiącu kwietniu corocznie następuje wzrost kosztów utrzymania mieszkańców w tych placówkach, w związku z czym przewidujemy wzrost nakładów finansowych na ponoszenie odpłatności za pobyt osób skierowanych). Zwrócić należy również uwagę na fakt, iż osoby skierowane do domu pomocy społecznej ponoszą konsekwencje psychiczne wynikające z faktu najczęściej stałego oderwania od środowiska, w którym dotychczas żyły oraz od najbliższej rodziny. Utrudniona jest też możliwość częstego kontaktu rodziny z osobą umieszczoną w DPS pozostającymi poza granicami administracyjnymi gminy, co pogłębia poczucie tęsknoty i osamotnienia. Analiza przeprowadzona przy współudziale lekarza psychiatry w zakresie oceny funkcjonowania w środowisku osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi wykazuje, iż nadal jest ono ograniczone wyłącznie do środowiska domowego. Kontakt z zewnętrznym otoczeniem bywa utrudniony ze względu na niedomagania somatyczne i motoryczne, ale także negatywny stosunek świata zewnętrznego. Osoby te w wyniku upośledzenia funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy w funkcjonowaniu w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności poprzez zwiększenie ich zaradności, samodzielności życiowej oraz wniesienia zmiany w monotonne życie, ograniczone do tych samych osób i miejsc. **a) Środowiskowy Dom Samopomocy.** Z myślą o tych osobach tutejszy Ośrodek aplikował wniosek o przyznanie dotacji celowej z budżetu państwa na utworzenie, wyposażenie środowiskowego domu pomocy w Cielu dla 20 osób. Wniosek został pozytywnie rozpatrzony. Ośrodek wsparcia oddany został do użytku z dniem 1 grudnia 2011 r. W 2012 r. zwiększono liczbę miejsc, co pozwoliło na skierowanie do ŚDS dodatkowo 2 osób. W roku 2014 wnioskowano o możliwość umieszczenia w tym ośrodku wsparcia kolejnych 3 osób. Należy jednak dodać, iż zainteresowanie tego rodzaju wsparciem jest wyższe od występujących obecnie instytucjonalnych możliwości ich zaspokojenia w obrębie gminy. **b) Dom dziennego pobytu dla osób tzw. Jesieni Życia.** W planach dotyczących rozbudowy infrastruktury socjalnej w gminie należy więc uwzględnić powstanie placówki odpowiadającej potrzebom osób starszych. Potrzebę tę uzasadnia wzrost liczby osób niepełnosprawnych z racji wieku wymagających usług opiekuńczych. **3) Schronisko / dom dla osób bezdomnych.** Chcielibyśmy ponownie zwrócić uwagę na potrzebę utworzenia placówki z miejscami noclegowymi dla osób bezdomnych. W roku 2012 oraz 2015 na terenie całego kraju przeprowadzono spis osób bezdomnych. Działania poczynione przez tutejszy Ośrodek pozwoliły na ustalenie 47 środowisk osób bezdomnych. Czynnościami spisowymi objęto środowiska przebywające w wyznaczonych dniach spisu na terenie gminy. W roku 2012 z pomocy GOPS w formie zasiłków skorzystało 21 osób bezdomnych, w 2013 r. - 22 osoby bezdomne, a w 2014 r. - 27 osób. Aktualnie Ośrodek w celu zapewnienia schronienia kieruje osoby bezdomne do noclegowni funkcjonującej w miejscowości Kołaczkowo lub umieszcza w kontenerze mieszkalnym lub w lokalach komunalnych w miejscowości Murowaniec. W naszym zamyśle osoby bezdomne powinny zostać bezpośrednio zaangażowane w prace zmierzające do tej utworzenia placówki. W ocenie GOPS sytuacja taka wpłynie pozytywnie na stosunek osób bezdomnych do swojego domu, do którego powstania przyczynią się własnym

staraniem. **4) Zatrudnienie asystenta rodziny, specjalisty pracy z rodziną oraz utworzenie rodziny wspierającej w celu optymalnej realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.** Od czerwca br. planujemy zatrudnienie drugiego asystenta rodziny w celu zapewnienia specjalistycznego wsparcia tym środowiskom, które nie radzą sobie w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. **5) Opracowanie nowej Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.** Konieczność opracowania dokumentu wynika z faktu, iż przyjęta w 2005 r. Strategia zdezaktualizowała się, a przyjęte do realizacji działania w znakomitej większości zostały zrealizowane. Stąd wynika potrzeba opracowania nowej Strategii na bazie dogłębnej analizy aktualnych potrzeb społecznych mieszkańców gminy Białe Błota.

Przewodniczący Rady Gminy
Białe Błota

Jacek Grzywacz